

MINISTERSTVO FINANČÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

7/2022
Červenec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
S. Pelech, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 2. 8. 2022

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrda,
S. Pelech, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červencové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

Zatímco v minulých letech obcházelo minimálně vyspělou část světa strašidlo deflace, tak letošní rok (a pravděpodobně i roky následující) se nese ve znamení rekordní inflace. Situace se tedy obrátila naruby. Důvodů se nabízí celá řada a nynější stav bývá komentátory přirovnáván k důsledkům ropné krize z konce 70. let. Přehledový článek z rubriky podrobně k tématu pod názvem Riziko stagflace a měnová politika: dilema centrálních bank při odpovědi na nabídkovou inflaci a otázka pozdní reakce shrnuje jak komentáře věnující se poučením z historie, tak především zkoumá názory na zatím marné snahy centrálních bank inflaci krotit. V odborném tisku se taktéž hojně skloňuje riziko celosvětové recese.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. Jiří Machonský

člen redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Zpráva o stavu veřejných financí v zemích eurozóny za r. 2021 byla publikována 12.7. Generálním ředitelstvím pro hospodářské a finanční záležitosti, viz: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/report-public-finances-emu-2021_en

ČNB na začátku července publikovala novou Zprávu o finanční stabilitě (jaro 2022), viz: <https://www.cnb.cz/cs/financni-stabilita/publikace-o-financni-stabilite/Zprava-o-financni-stabilite-jaro-2022-00002/>

Publikováno na webu MF

Výroční zpráva FAÚ 2021 - na webu od 14.7. viz: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/vyrocní-zprava-o-cinnosti-fau-za-rok-2021-48166/>

Zpráva o činnosti finanční správy a celní správy ČR za rok 2021 - na webu od 20.7. viz: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav/2021/zprava-o-cinnosti-financni-spravy-cr-a-c-48219/>

Monitoringy tisku

Pravidelný speciální monitoring za období 1. 7. 2022 – 31. 7. 2022 se tentokrát věnuje tématu:

Sektorová daň

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Riziko stagflace a měnová politika: dilema centrálních bank při odpovědi na nabídkovou inflaci a otázka pozdní reakce	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	9
Daně.....	9
Ekonomické vědy. Ekonomie	13
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	14
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	20
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	23
Podnik a podnikání	25
Pojišťovnictví. Sociální péče	25
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	26
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	26
Právo.....	28
Statistika. Demografie. Sociologie	32
Účetnictví	33
Veřejná správa	33
Veřejné finance. Rozpočet.....	35
Životní prostředí	36
Životní úroveň	37
Ostatní	37
Přehled nových knih	43

Riziko stagflace a měnová politika: dilema centrálních bank při odpovědi na nabídkovou inflaci a otázka pozdní reakce

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

Po letech, kdy se ekonomové ve vyspělých zemích obávali poklesu cenové hladiny, tedy deflace, se situace v posledním roce úplně obrátila. Kvůli faktorům, které nastaly v důsledku pandemie nemoci covid-19 (přetrhání dodavatelských řetězců, bezprecedentní fiskální pomoc) i geopolitického dění ve světě (růst cen energií), je nyní hlavním „strašákem“ příliš vysoká inflace, popř. dokonce stagflace. Dnešní situace bývá v tisku přirovnávána k podobným událostem v minulosti, přičemž většinou odborníci odkazují na ropné šoky v 70. letech minulého století, které zahájily do té doby nevídaný jev – růst cen, jenž byl provázen vysokou nezaměstnaností¹. Kromě paralel s minulostí však komentátoři také diskutují o tom, zda centrální banky (zejména americký Fed a Evropská centrální banka) nezareagovaly v době neobyčejně uvolněné měnové politiky na růst cen příliš pozdě.

Boj s nákladovou inflací a riziko stagflace – ekonomické okénko a historické paralely

Pro připomenutí, jak o boji s inflací přemýšlí ekonomická teorie, lze odkázat např. na knihu *Makroekonomie II pro magisterské (inženýrské) studium*² Miloše Macha z r. 2001, a konkrétně na podkapitoly o nabídkové, resp. náklady tlačené inflaci a o metodách léčení nabídkové inflace. Pouze velmi stručně – Mach mimo jiné uvádí, že „rozdělování inflace na poptávkovou a nabídkovou je pouze relativní a vztahuje se hlavně k prvotním generátorům, které ‚odstartují‘ růst cenové hladiny“³. Reakce hospodářské politiky na nepříznivý nabídkový šok pak může být trojí: neutrální, akomodativní a potlačovací (vždy s různými dopady na míru inflace a produkci). Zda nabídková (nákladová) inflace povede ke vzniku nežádoucí mzdově-inflační spirály (a příp. do jaké míry) závisí na vnímání šoku jako dočasného, nebo trvalého a na tom, jak šok ovlivní míru očekávané inflace⁴. Důchodové politiky léčení inflace spočívají ve snaze vlády omezit růst mezd a cen, ať už formou nařízení, popř. přesvědčováním či méně direktivními opatřeními (také s různými důsledky a vedlejšími efekty, které se odvíjejí i od toho, zda rovněž dochází ke snížení míry růstu agregátní poptávky)⁵.

Na riziko stagnace a zároveň vysoké inflace začali odborníci ve větší míře poukazovat na podzim loňského roku, tedy ještě před propuknutím války na Ukrajině, a to v souvislosti s rostoucími cenami kvůli výpadkům v dodavatelských řetězcích⁶. Na dilema, ve kterém se ocitají centrální banky, upozornil např. redakční komentář Financial Times *Central banks must be alert to stagflation*⁷.

¹ K vysvětlení tohoto jevu z pohledu ekonomické vědy více viz např. MACH, Miloš. Friedmanovo a Phelpsovo rozšíření původní mzdové Philipsovy křivky o míru očekávané inflace. In: *Makroekonomie II pro magisterské (inženýrské) studium: 1. a 2. část*. Slaný: Melandrium, 2001, s. 268-271. ISBN 80-86175-18-9.

² MACH, Miloš. *Makroekonomie II pro magisterské (inženýrské) studium: 1. a 2. část*. Slaný: Melandrium, 2001. ISBN 80-86175-18-9.

³ MACH, Miloš. Pojem nabídkové inflace. In: *Makroekonomie II pro magisterské (inženýrské) studium: 1. a 2. část*. Slaný: Melandrium, 2001, s. 296. ISBN 80-86175-18-9.

⁴ MACH, Miloš. Nepříznivý nabídkový šok a míra očekávané inflace. In: *Makroekonomie II pro magisterské (inženýrské) studium: 1. a 2. část*. Slaný: Melandrium, 2001, s. 300. ISBN 80-86175-18-9.

⁵ MACH, Miloš. Metody léčení nabídkové inflace. In: *Makroekonomie II pro magisterské (inženýrské) studium: 1. a 2. část*. Slaný: Melandrium, 2001, s. 309. ISBN 80-86175-18-9.

⁶ Názory, že by mohla stagflace nastat, se objevovaly již v květnu 2020, tehdy ale šlo spíše o ojedinělé komentáře. Ekonomové ve vyspělých západních zemích převážně diskutovali o tom, zda nastane v důsledku pandemie deflace, nebo naopak období vysoké inflace (a na základě jakých předpokladů). Pro připomenutí viz přehledový článek v č. 7/2020 bulletinu Finanční a ekonomické informace – „Vývoj cenové hladiny ve vyspělých zemích: pravděpodobnost deflace či inflace, souvislosti s vysokým zadlužením a nepřesnosti při měření“ https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin- knihovny-MF_2020-c-07_2020-07_Financi-a-ekonomicke-informace-72020.pdf.

⁷ THE EDITORIAL BOARD. Central banks must be alert to stagflation. In: *FT.com* [online]. October 4, 2021 [cit. 2022-06-17]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/1103d9b2-6608-4255-9fc6-0c9e2e5673c6>.

Na podzim loňského roku ještě nebylo jasné, zda vyšší inflace potrvá pouze krátce, nebo bude trvalejšího rázu. Článek připomíná, že předčasné zpříšňování měnové politiky může poškodit hospodářský růst v době, kdy se ekonomiky teprve zotavují z pandemie, na druhou stranu je třeba pečlivě sledovat inflační očekávání. Současná doba se v mnohém liší od 70. let minulého století: v Británii odbory ztratily svou sílu a neměla by tedy hrozit tehdejší mzdově-inflační spirála. Prostor pro zpříšňování měnové politiky je zároveň značný. Vhodnější historickou paralelou by tak mohla být situace po druhé světové válce, kdy se rychle rostoucí inflaci v USA i ve Velké Británii podařilo zkrotit relativně rychle. Historické okolnosti se nicméně nikdy neopakují přesně, centrální banky by tedy měly pečlivě vyhodnocovat vývoj – jakékoli „přešlápnutí“ by mohlo být velmi nákladné.

Historické paralely přináší také článek magazínu *The Economist* **Stagflation sensation: the world economy**⁸ z loňského října. Ani z tohoto článku nevyplývalo, že by stagflace měla být bezprostřední hrozbou – autoři v příspěvku srovnali charakteristiku světové ekonomiky v 70. letech a nyní a poukázali na společné, ale i odlišné vlastnosti. Společné s tehdejší dobou jsou cenové šoky u energií a potravin, dochází k růstu i dalších nákladů, pro ekonomy se stala stejně jako v období před ropnou krizí větší obavou nezaměstnanost. Na druhou stranu mimo jiné nedošlo v poslední době k poklesu produktivity, ta během pandemie spíše vzrostla. Centrální banky rovněž nezměnily svůj závazek udržovat stabilitu cen. Propojenost světové ekonomiky a nerovnoměrné zotavování z pandemie nicméně vytvářejí nerovný tlak na určité ekonomické vazby, což může vést k dalšímu narušení světového obchodu. Světová ekonomika tak čelí unikátnímu „zátěžovému testu“. Článek vyšel ještě před propuknutím války na Ukrajině – ta některé jevy zcela jistě zesílila. I přes změnu postavení odborů dochází dále ve Velké Británii v posledních týdnech k řadě stávek⁹.

Hloubkou stagflačního šoku se zabývá i příspěvek **The global stagflation shock of 2022: how bad it could get?**¹⁰ z počátku května. Valentina Romei a Alan Smith nejprve rozebírají aktuální vývoj světové ekonomiky a prognózy, a poté se zamýšlejí nad tím, jak se situace může dál vyvíjet. Autoři opět srovnávají znaky světové ekonomiky v 70. letech a dnes a poukazují na to, že oproti období před několika desetiletími je světová ekonomika méně závislá na fosilních palivech, domácnosti mají nashromážděné úspory z dob pandemie a státy neváhají s podpůrnými opatřeními pro zranitelné skupiny obyvatel. Zdroj obav nicméně představuje tempo růstu ceny zemního plynu. Riziko trvalejší inflace dále prohlubují napjaté trhy práce. Centrální banky jsou sice nezávislé a jejich důvěryhodnost během desetiletí vzrostla, zadluženost se však pohybuje na historických úrovních a zvyšovat úrokové sazby je možné jen do míry, která nezpůsobí kolaps na finančních trzích. Někteří ekonomové se domnívají, že pandemie spolu s válkou na Ukrajině mohly odstartovat strukturální změny, které zvrátí některé jevy, jež v posledních desetiletích způsobovaly dezinflaci. I přes nepříjemné dopady však v květnu experti neočekávali, že by se měla opakovat situace ze 70. let.

Faktory, které by mohly přispět k trvalejší, až celé desetiletí dlouhé stagflaci, rozebírá v příspěvku **Stehen wir von einem Jahrzehnt der Stagflation? Vier Gründe, die dafürsprechen**¹¹ ekonomický zpravodaj deníku Handelsblatt Julian Olk. Podle něj by trvalejší stagflaci mohly způsobit čtyři faktory: dopad války na Ukrajině na globalizaci, demografický vývoj podporující inflaci a naopak brzdící růst, nákladná klimatická politika tlumící růst, a vznik mzdově-inflační spirály. Dopady ukončení obchodních vztahů s Ruskem nejsou podle autora dramatické, horší situace by však nastala, kdyby svou integraci se světovými trhy zvrátila např. i Čína, Indie a Brazílie. Demografická situace se v západním světě vyvíjí nepříznivě: očekává se pokles populace v produktivním věku (což může ještě zesílit napětí na trhu práce), produktivita roste pouze mírně. Tyto obtíže však lze řešit, a to mj. podporou zaměstnanosti žen, popř. posouváním odchodu do důchodu (migrace také může pomoci, nicméně dle propočtů Ifo Institutu nebude stačit).

⁸ Stagflation sensation. *The Economist*. 2021, 441(9266), 69-70. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

⁹ UK labour disputes. In: *FT.com* [online]. June 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/stream/3baaaf73-46e5-45ae-8501-5c615be3a672>.

¹⁰ ROMEI, Valentina a SMITH, Alan. The global stagflation shock of 2022: how bad it could get? In: *FT.com* [online]. May 2 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d490ef4e-3187-471e-84ff-9c065871a1a5>.

¹¹ OLK, Julian. Stehen wir vor einem Jahrzehnt der Stagflation? Vier Gründe, die dafürsprechen. In: *Handelsblatt.com* [online]. 20.04.2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: https://archiv.handelsblatt.com/document/HBON_HB_28256030.

Také Martin Wolf, hlavní ekonomický komentátor deníku Financial Times, v delším komentáři *Policy errors of the 1970s echo in our times*¹² srovnává éru ropných krizí a aktuální situaci. Existují různé společné a odlišné faktory, výraznou hrozbou oproti období před 40 lety je však objem zadlužení v cizích měnách, navíc etapa šoků ještě nemusí být za námi. Nikdo v současné době neví, jak se vyvine válka na Ukrajině, i pandemická situace se může samozřejmě znovu zhoršit. Autor dále připomíná obrovskou nejistotu, která 70. léta provázela. Příčinou některých chyb, které se staly, byl nadměrný optimismus, jindy naopak přílišná panika. Minulost se sice neopakuje, ale ignorovat bychom ji neměli.

Zajímavý je i starší Wolfův komentář *As inflation rises, the monetarist dog is having its day*¹³ z druhé poloviny února. Wolf v něm mimo jiné upozorňuje na to, že se ekonomové v průběhu let mýlili, když začali v inflačních modelech ignorovat peníze a upozorňuje na další případy, kdy si ekonomové mysleli, že pochopili fungování ekonomiky, jen aby následně zjistili, že se hluboce pletli (konkrétně např. v 60. letech, kdy se inflační očekávání nepovažovala za podstatná). Wolf ve svém článku vycházel z přednášky¹⁴ Mervyna Kinga, bývalého guvernéra britské centrální banky (Bank of England). Podle Kinga i Wolfa bylo už v únoru nebezpečí inflační spirály reálné, minimálně v USA byl podle nich již „džin vypuštěn z láhve“. Jaká zavádět opatření, je obtížné říct – cílování průměrné inflace, které zavedl Fed před dvěma lety, je ovšem „mrtvé“. „Forward guidance“ (verbální závazek centrální banky) je podle Kinga jednou ze tří „iluzí“ nedávné monetární teorie a praxe. Budoucnost je teď nejistá, centrální banky tedy nemohou předem spekulovat, jaká budou jejich rozhodnutí. Nynějším nebezpečím je to, že ačkoli finanční trhy možná ve forward guidance ztratily důvěru, centrální banky se stále zavazují k nastavování úrokových sazeb, které nemusí dodržet, což má další dopady na jejich důvěryhodnost. Podle Wolfa bychom si měli uvědomit, že o fungování ekonomiky víme stále málo, centrální banky by tedy měly zůstat „pokorné“.

Reagují centrální banky na nynější inflaci příliš pozdě, a jak hluboká bude případná recese?

Tak jako u téměř každého tématu se dají nalézt protichůdné názory odborníků na to, jak by centrální banky měly v současné době postupovat. Například Martin Sandbu zastává ve svém komentáři z poloviny dubna *Central bankers should think twice before pressing the brake even harder*¹⁵ názor, že by centrální banky měly být při zpřísnění měnové politiky opatrné. Autor se domnívá, že loňským „jestřábím postojem“ (ohlášení restriktivní měnové politiky) Evropské centrální banky a amerického Fedu v reakci na dočasné šoky v dodavatelských řetězcích byly tyto centrální banky možná „zahnány do kouta“ a v dnešní situaci (další nabídkový šok v důsledku války na Ukrajině) budou nuceny zvyšovat úrokové sazby více, než by bylo nutné. Centrální banky by si měly ujasnit několik věcí – zda jsou skutečně rozhodnuty zpřísnit měnovou politiku v době, kdy bude šok dopadat na domácnosti a firmy stále hůře; zda je během nejvážnější války v Evropě za poslední desetiletí vhodné „šlapat prudčeji na brzdu“ a poškozovat růst ekonomik; a zda zpřísnění měnové politiky nepoškodí přerozdělování zdrojů v ekonomice (podle jedné ze studií citované autorem nízké úrokové sazby přerozdělování zdrojů usnadňují). Sandbu se tak přiklání k tomu, že by centrální banky neměly sledovat pouze inflaci, ale i další cíle.

Na článek zareagoval mj. Stephen King komentářem *Letter: Policymakers should recall the lessons of the 1970s crisis*¹⁶. Podle Kinga Sandbu zapomíná ve své argumentaci mj. na nadměrně uvolněnou měnovou politiku, napjaté trhy práce a tlaky na růst mezd a u argumentu o podpoře přerozdělování zdrojů nerozlišoval mezi nominálními a reálnými úrokovými sazbami. Ropné šoky podle Kinga nebyly jediným faktorem, který způsobil akceleraci inflace v 70. letech. Velká Británie tehdy vnímala

¹² WOLF, Martin. Policy errors of the 1970s echo in our times. In: *FT.com* [online]. June 14 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d5d68068-d3d7-4948-a13d-b36e8c2b8339>.

¹³ WOLF, Martin. As inflation rises, the monetarist dog is having its day. In: *FT.com* [online]. February 22, 2022 [cit. 2022-06-24]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/0cd1d666-8842-4c82-8344-07c4e433a408#comments-anchor>.

¹⁴ KING, Mervyn. *Monetary Policy in a World of Radical Uncertainty* [online]. London, 23 November 2021 [cit. 2022-06-24]. Dostupné z: <https://mv-pt.org/wp-content/uploads/2021/11/Mervyn-King-Lecture-Script.pdf>.

¹⁵ SANDBU, Martin. Central bankers should think twice before pressing the brake even harder. In: *FT.com* [online]. April 19 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/41c248a2-4d30-4a47-a10c-7e37459e1829>.

¹⁶ KING, Stephen. Letter: Policymakers should recall the lessons of the 1970s crisis. In: *FT.com* [online]. April 29 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8b237789-dcfa-4499-bfb7-f52ac9dc4ad1>.

inflaci jako dočasnou a vnější, což vedlo k následnému „inflačnímu chaosu“ – Německu a Švýcarsku se nicméně podařilo zareagovat správně.

Martin Wolf ve svém příspěvku *The Fed must act now to ward off the threat of stagflation*¹⁷ z konce května apeluje na to, aby Fed jednal rychle. Stejně jako v 70. letech dochází k tomu, že se růst inflace dává za vinu neočekávaným nabídkovým šokům, to je ale pravda pouze částečně. Nabídku v USA totiž teď brzdí zejména nedostatek pracovních sil kvůli „divokému“ růstu poptávky. Pokud nominální poptávka roste mnohem rychleji než reálný výstup, je inflace nevyhnutelná. „Inflační požár“ spustila podle Wolfa kombinace uvolněné měnové a fiskální politiky v letech 2020-2021 a je příliš optimistické očekávat, že jej uhasí slabé zvýšení sazeb – pokud bude Fed příliš mírný, inflace se stabilizuje na vyšší úrovni než dříve a stane se „novým normálem“. Fed bude poté muset znovu zasáhnout nebo upravit inflační cíl, což může ohrozit jeho kredibilitu a destabilizovat inflační očekávání. 70. léta nás podle autora naučila, že je nutné inflaci zkrotit hned v počátcích. Nyní by měla americká centrální banka snížit prostřednictvím měnové politiky poptávku na úroveň, která je v souladu s potenciálním růstem americké ekonomiky a inflačním cílem.

Na to, že americká centrální banka ve své reakci selhala, poukazuje příspěvek *The Fed that failed*¹⁸ týdeníku *The Economist*. Článek dává jednoznačnou vinu za růst inflace v USA americké centrální bance – ta měla k omezení inflace dostupné veškeré nástroje, přesto je ale nepoužila. Inflace ve Spojených státech se od eurozóny či Velké Británie liší tím, že americkou ekonomiku tolik neovlivňuje prudký růst cen komodit, k němuž došlo v souvislosti s válkou na Ukrajině. Trh práce v USA je na rozdíl od eurozóny přehřátý. I přes mírný pokles cen některých výrobků, které v dubnu poukázaly na to, že by se inflace mohla později v letošním roce snížit, zůstane její úroveň pravděpodobně vysoká. Příčinou je nejen pozdní reakce na vývoj způsobený fiskálním stimulem prezidenta J. Bidena, ale i nový přístup k měnové politice ze září 2020, kdy Fed slíbil nezvyšovat úrokové sazby, dokud se zaměstnanost nedostane na maximální udržitelnou úroveň¹⁹. Výsledkem je, že hrozba poklesu americké ekonomiky se stala jedním z dalších rizik pro světovou ekonomiku. Stabilní a mírná inflace ve výši 2 % je pro reálnou ekonomiku akceptovatelná, není však jisté, že se Fedu podaří tohoto cíle dosáhnout. Ohrožena bude těžce vybudovaná důvěryhodnost Fedu i centrálních bank obecně.

Situace se nicméně v poslední době rychle vyvíjí a centrální banky na rostoucí inflaci již reagují. Je však jasné, že omezení inflace nebude „zdarma“ – tomu se věnuje příspěvek *Time for strong medicine: how central banks got tough on inflation*²⁰. Úrokové sazby už zvyšují prakticky všechny centrální banky vyspělých zemí, s výjimkou Japonska, jehož ekonomika se nicméně dlouhodobě vyvíjí naprosto specificky. Změnu přístupu centrálních bank tak například ekonom Frederik Ducrozet popsal jako „*from whatever it takes to whatever it breaks*“ – centrální banky již nemají důvod si myslet, že je růst cen pouze přechodný a jsou nuceny reagovat, bez ohledu na negativní důsledky. Ekonom Vincent Reinhart připomněl, že zvyšování sazeb tak rychlým tempem, k jakému nyní dochází v USA, se zatím nikdy neobešlo bez recese. Spojené státy riskují růst nezaměstnanosti, kromě toho se již diskuze o možné recesi odrážejí i v dění na finančních trzích. Ani pozice Evropské centrální banky není jednoduchá – v polovině června byla svolána mimořádná schůze (emergency meeting) kvůli tomu, že se avizované zpříšňování měnové politiky promítlo do růstu výnosů dluhopisů států na jihu eurozóny.

¹⁷ WOLF, Martin. The Fed must act now to ward off the threat of stagflation. In: *FT.com* [online]. May 24 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/734cb1ff-9dc1-4a67-a567-c2f681f18a77>.

¹⁸ The Fed that failed. *The Economist*. 2022, 443(9293), 9. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁹ K tehdy nové strategii měnové politiky Fed spočívající v cílování průměrné inflace (*average inflation targeting*) více viz příspěvek 2020 Statement on Longer-Run Goals and Monetary Policy Strategy. *Federal Reserve Board* [online]. Adopted effective January 24, 2012; as amended effective August 27, 2020 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/review-of-monetary-policy-strategy-tools-and-communications-statement-on-longer-run-goals-monetary-policy-strategy.htm>. Kritika tohoto přístupu z loňského listopadu viz např. BUITER, Willem. The Fed must abandon average inflation targeting. In: *FT.com* [online]. November 14 2021 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/57e61776-bef9-4f8d-943e-d2678e921145>.

²⁰ STUBBINGTON, Tommy, SMITH, Colby, ARNOLD, Martin a MARTIN, Katie. Time for strong medicine> how central banks got tough on inflation. In: *FT.com* [online]. June 17 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6532b026-e007-441b-b9dd-ffd5619504d7>.

To v praxi znamená zdražení splácení jejich dluhů. ECB v reakci na to představila nový nástroj na odkup dluhopisů, který by „fragmentaci“ mezi členy eurozóny měl zabránit.

Podle komentáře Chrise Gilese *Complacency led policymakers to misdiagnose inflation*²¹ udělali politici i centrální bankéři chybu, když kladli přílišný důraz na data z předchozí finanční krize. Podle těchto dat neovlivňovala změna nezaměstnanosti mzdy a ceny. Inflace se pohybovala na nízké a stabilní úrovni, zatímco nezaměstnanost byla vysoká. Plochá Phillipsova křivka se pak začala považovat za běžný jev, což vedlo k určité „samolibosti“. Za přední viníky vysoké inflace Giles pokládá centrální bankéře, kteří na riziko rostoucích cen nezareagovali včas. Dalším problémem je však podle autora také to, že hlavní modely pro řízení inflace byly kalibrovány v období cenové stability, není z nich příliš jasné, jak moc zpříšňovat měnovou politiku, když se ceny vymknou kontrole. V následujícím roce nelze vyloučit recesi, ani další chyby v měnové politice s tím, jak centrální banky budou hledat řešení problému, o kterém si myslely, že nenastane.

Z výše představených komentářů vyplývá zejména to, že centrální banky nemají své rozhodování jednoduché. V zahraničním i českém prostoru (kterému se tento článek záměrně nevěnoval, ačkoli některé paralely by se jistě najít daly), koluje mezi komentátory řada mnohdy protichůdných názorů na to, jak by dle zákonů nezávislé centrální banky měly postupovat. K posuzování toho, zda jsou dané názory relevantní, je (tak jako u jiných obtížných témat) nutné brát v úvahu platnost předpokladů, ze kterých odborníci vycházejí. Dále je třeba zmínit, že každá z centrálních bank se ocitá v poněkud odlišné situaci, ačkoli dopady se mohou podobat – ať už se jedná o Evropskou centrální banku, která rozhoduje o společných úrokových sazbách pro různé země, jejichž míra inflace se liší, či americký Fed, kdy ekonomiku Spojených států nyní charakterizují napjaté trhy práce. Zároveň se také do určité míry liší mandát daných centrálních bank – primárním cílem Evropské centrální banky²² i ČNB²³ je sledování cenové stability, což je legislativně ukotveno, mandát americké centrální banky Fed²⁴ je ale širší a běžně se hovoří o „duálním mandátu“ (udržování maximální zaměstnanosti, stabilních cen a mírných dlouhodobých úrokových sazeb). Jak plyne z citovaných článků, historické zkušenosti se stagflací a bojem proti inflaci mohou být cenné, ekonomické okolnosti se však nikdy neopakují zcela přesně, jakkoli je srovnání lákavé. Téma otevřené v tomto příspěvku má i další přesahy (např. nynější diskuze o možné nové dluhové krizi v eurozóně, popř. debaty o tom, jak hluboká by mohla být příští recese v USA a z jakého důvodu), které pro svou šíři již nebyly zahrnuty do tohoto článku, je však možné, že se jim budeme detailněji věnovat v dalších číslech tohoto bulletinu. Zcela samostatnou kapitolou je pak inflace a hospodářská situace v zemích, jako je např. Venezuela či Turecko²⁵.

²¹ GILES, Chris. Complacency led policymakers to misdiagnose inflation. In: *FT.com* [online]. June 23 2022 [cit. 2022-06-23]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f6cc9826-b31c-42d4-93da-8f71c9ddd32a>.

²² Introduction. *European Central Bank* [online]. Copyright 2022, European Central Bank [cit. 2022-06-24]. Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/mopo/intro/html/index.en.html>.

²³ Mandát České národní banky. *Česká národní banka* [online]. © ČNB 2022 [cit. 2022-06-24]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mandat-ceske-narodni-banky/.

²⁴ Monetary Policy: What Are Its Goals? How Does It Work? *Board of Governors of the Federal Reserve System* [online]. Last Update: July 29, 2021 [cit. 2022-06-24]. Dostupné z: <https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/monetary-policy-what-are-its-goals-how-does-it-work.htm>.

²⁵ K situaci Turecka, tamní neortodoxní měnové politice a jejím důsledkům více viz přehledový článek S. Pelecha v č. 3/2022 tohoto bulletinu: „Turecká měnová krize: lira v ohrožení?“ – <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin/2022/financni-a-ekonomicke-informace-3-2022-47062>.

Daně

Gaspard de Bellescize

Basics and practical overview of VAT management in the EU : spotlight on the French practice a few months after the adoption of the reverse charge of VAT on imports

Základy správy DPH v EU a praktický přehled : pohled na francouzskou praxi několik měsíců po přijetí "reverse charge" u DPH při dovozu

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 4, p. 183-184

Příspěvek stručně popisuje postup u vybraných situací při dovozu zboží do Francie z hlediska správy DPH a povinností dovozců. Konkrétně jsou popsány tyto situace/režimy: dovoz do Francie, po kterém následuje dodání do jiného členského státu EU; režim pro "významné vývozce" (major exporters), při kterém dochází k dovozu zboží určeného k následnému vývozu a kdy nedochází k platbě DPH při dovozu; režim odložené platby DPH při dovozu; mechanismus přenesení daňové povinnosti (reverse charge).

Vojtěch Procházka, Petr Kupčák, Karel Brychta

Definiční znaky podvodu na DPH v judikatuře Nejvyššího správního soudu

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 30, (2022) č. 1, s. 153-174

Článek se zaměřuje na analýzu a syntézu závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu ČR, které se týkají otázky zachování nároku na odpočet DPH ve spojení s daňovým podvodem. Autoři provádějí systemizaci závěrů ve vztahu k pojmovým znakům existence podvodu na DPH (subjektivní stránka účasti na podvodu a opatření přijatá daňovým subjektem; definiční znaky chybějící daně; definiční znaky subjektu, kterému lze v řetězci odepřít nárok na odpočet). Autoři konstatují, že z obecného hlediska lze závěry uvedené ve vybraných rozsudcích NSS považovat za konzistentní a logické. Aktuální judikatura již podává rozsáhlý výčet základních faktorů, které lze v rámci nesení důkazního břemene považovat za ty, které jdou subjektu k tíži. Judikatura zároveň vyjasnila mantinely pro správce daně, a to i ve smyslu vymezení (specifikace) toho, co není jeho povinností v rámci prokazování účasti daňového subjektu na podvodu na DPH. - Poznámky.

Václav Benda

DPH při prodeji pozemků

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 30, (2022) č. 7-8, s. 24-29

V článku jsou s využitím příkladů vysvětlena aktuální platná pravidla pro osvobození od daně při dodání pozemků (dle zákona o DPH) a podmínky, za nichž je dodání stavebního pozemku zdanitelným plněním. Dále autor informuje, za jakých podmínek je osvobozeno od daně dodání pozemků, které tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí, a kdy se jedná o zdanitelné plnění. Návazně rozebírá, kdy je možno při dodání pozemku uplatnit volitelný režim zdanění a režim přenesení daňové povinnosti.

Petr Vondraš

DPH u přeshraničních obchodních transakcí. 1. část

Účetnictví v praxi, Sv. 26, (2022) č. 6, s. 17-21

První část ze série článků věnovaných problematice daně z přidané hodnoty u přeshraničních obchodních transakcí. Autor charakterizuje předmět daně a typy osob při obchodování se zbožím a službami s mezinárodním přesahem, dále rozebírá určující znaky, zda má osoba povinná k dani v jiném členském státě provozovnu (popř. i pasivní provozovnu). Objasňuje rovněž specifika dodání zboží do jiného členského státu a zjednodušení formou třístranného obchodu. Téma je dokresleno řadou praktických příkladů.

Fabian Kindermann, Dirk Krueger

High marginal tax rates on the top 1 percent? : lessons from a life-cycle model with idiosyncratic income risk

Vysoké mezní daňové sazby pro horní 1 %? : poučení z modelu životního cyklu s idiosynkratickým příjmovým rizikem

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 319-366

Za posledních 40 let se ve Spojených státech výrazně zvýšila nerovnost v pracovních výtěžcích, příjmech a bohatství na vrcholu majetkového rozdělení. Tato studie uvádí, že vysoké mezní sazby daně z příjmů pro osoby s nejvyššími příjmy jsou účinným nástrojem společenského blahobytu i v případě, že domácnosti mají vysokou elasticitu nabídky práce. Autoři představují rozsáhlý mezigenerační model s realistickým rozdělením bohatství a numerickým určením optimální horní mezní sazby daně z příjmů. Výsledky naznačují, že mezní daňové sazby pro 1 % nejlépe vydělávajících osob ve výši 79 % jsou optimální, pokud rozdělení příjmů a bohatství vykazuje takovou míru koncentrace, jakou lze pozorovat na datech z USA. Důležitým výsledkem analýzy je zjištění, že tyto mezní daňové sazby lze označit za vhodné bez obav z neadekvátního přerozdělování příjmů. - Poznámky.

Mária Mikulecká

Judikatura, o které je dobré dnes vědět

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 30, (2022) č. 7-8, s. 50-53

Autorka představuje rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-334/20 Amper Metal ze dne 25.11.2021, který se zabývá nárokem na odpočet DPH u reklamních služeb poskytnutých za nepřiměřeně vysokou cenu. SDEU dospěl k závěru, že samotná skutečnost, kdy cena za přijaté zdanitelné plnění je vyšší než cena obvyklá, není dostatečným důvodem pro odmítnutí nároku na odpočet. Plátce si může odečíst DPH zaplacenou na vstupu z reklamních služeb, pokud takové poskytnutí služby představuje plnění podléhající DPH a pokud má přímou a bezprostřední souvislost se zdanitelným plněním na výstupu.

Petr Kupčík

Komentář k vybraným oblastem na DPH. pokračování

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 30, (2022) č. 2, s. 23-27

Pohled na svět kryptoměn a jeho danění prostřednictvím daně z přidané hodnoty. Autor přibližuje českou právní úpravu v oblasti DPH reagující na rozvoj alternativních platidel, rozšíření ručení příjemce zdanitelného plnění za nezaplacenou daň; dále zvažuje způsob stanovení základu daně u virtuálních aktiv i možnost uplatnění nároku na odpočet daně z nákupu zařízení použitého na těžbu bitcoinů. Podrobněji se také zamýšlí nad režimem, kdy plátce poskytuje výpočetní výkon určité platformě s účastí v těžebním poolu. - Poznámky. -- K tématu viz také DPH aktuálně č. 12-13/2022, s. 5-8.

Martin Děrgel

Koordinační výbor ke vkladům hmotného majetku, akcií, pozemků a pohledávek do obchodních korporací

Účetnictví, Sv. 2022, č. 6, s. 42-45

Autor v příspěvku předkládá a komentuje závěry koordinačních výborů (odborných diskuzí, kterých se účastní daňoví poradci a zástupci GFR) na téma nepeněžitých vkladů do obchodních korporací. Konkrétně se jedná o šest druhů předmětu nepeněžitých vkladů: hmotný majetek ve smyslu § 26 odst. 2 a 3 zákona o daních z příjmů, nehmotný majetek podle § 32a zákona o daních z příjmů ve znění do 31.12.2020, cenné papíry, podíly, pozemky a pohledávky. Koordinační výbory se vyjadřovaly mj. k výši nabývací ceny či k postupu podle konkrétních paragrafů zákona o daních z příjmů. -- Příspěvek volně navazuje na článek z č. 4/2022 (s. 40-49).

Martin Greive, Jan Hidebrand, Thomas Sigmund

Lindner zerpflickt Habecks Steuerplan

Lindner roztrhal Habeckův daňový plán

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 110 (9.6.2022), S. 6-7

Německý ministr financí Christian Lindner a ministr průmyslu a obchodu Robert Habeck stojí v popředí debaty o financování zvýšených státních výdajů spojených s inflací a uprchlickou krizí v důsledku války na Ukrajině. Habeckův návrh na snížení daňové zátěže skupin obyvatel v nižší a střední

příjmové skupině se setkal s kritikou ze strany Lindnera, resp. resortu financí. Jejím předmětem je neúměrně vysoká daňová zátěž vysokopříjmových skupin, která by v důsledku Habeckova plánu dosáhla až 57 %. Reforma daňového systému a jeho zjednodušení patří mezi přední témata německé politiky.

Jaroslav Dombrowski, Gabriela Buchtová

Mezinárodní výměna informací pohledem správce daně se zaměřením na oblast přímých daní a směrnice EU

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 6, s. 36-45

Příspěvek se věnuje mezinárodní daňové spolupráci a zejména formám výměny informací se zahraničními daňovými správami, které přispívají ke zjištění značného množství informací o daňových subjektech. Autoři charakterizují právní úpravu mezinárodní spolupráce na úrovni EU (směrnice o správní spolupráci v oblasti daní, DAC, s řadou novelizací DAC I - DAC VII) i na základě mezinárodních smluv nebo dohod (smlouvy o zamezení dvojího zdanění, Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, Dohody o výměně informací v daňových záležitostech - TIEA). Dále vysvětlují mezinárodní výměnu informací s použitím elektronických formulářů a bez použití elektronických formulářů. Zmiňují také nástroje Finanční správy pro účely mezinárodní výměny informací (výměna informací MPD, datové úložiště a Schránka mezinárodní výměny informací). - Poznámky.

MF: Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další související zákony, je v připomínkovém řízení

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 10, příl. Legislativa s. iii

Příspěvek informuje o připravovaných změnách v oblasti daňové legislativy v ČR. Představovaný návrh zákona novelizuje zákon o daních z příjmů, zákon o dani z přidané hodnoty, daňový řád a další právní předpisy, s účinností od 1.1.2023. V oblasti DPH se týká zvýšení limitu pro vznik plátcovství z 1 mil. Kč na 2 mil. Kč a parametrických úprav kontrolního hlášení. Novela ZDP zvyšuje hranice příjmů ze samostatné činnosti pro vstup do paušálního režimu také na 2 mil. Kč a zavádí tři pásma paušálního režimu odvozená od výše a charakteru příjmů poplatníka. Dochází rovněž k prodloužení tzv. mimořádných odpisů i na majetek pořízený v r. 2022 a 2023 a k úpravě zpětného osvobození zejména bytových družstev od daně z příjmů z bezúplatného převodu spoluvlastnického podílu na domech z majetku obce.

Radek Ondra

Námítka dle daňového řádu jako prostředek ochrany při správě daní. díl II.

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 30, (2022) č. 2, s. 2-10

Institut námítky dle § 159 daňového řádu je nepříliš užívaným prostředkem ochrany při správě daní, a to zejména ve fázi při placení daně. V této části autor seznamuje s možnostmi a způsoby vyřízení námítky a nastiňuje řešení různých nedostatků ve správní praxi. Zaměřuje se na účinky podání námítky, její vyřízení správcem daně a na žaloby v souvislosti s institutem námítky dle § 159 daňového řádu. Uvádí, že se námítka v budoucnu jistě stane efektivním prostředkem ochrany, byť proti rozhodnutí o námítce není přípustné odvolání. Proti rozhodnutí o námítce je však přípustná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, tudíž lze očekávat postupné sjednocování správní praxe. - Poznámky.

Radan Tesař

Praktické aspekty znaleckého posudku v daňovém řízení

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 6, s. 23-27

Autor se věnuje problematice znaleckých posudků a jejich využití v daňovém řízení v ČR. Po stručném představení právní úpravy znalecké činnosti je vysvětleno, kdo rozhoduje o ustanovení znalce, jaké otázky může znalec posuzovat a v jakých daňových oblastech se posudky nejčastěji využívají. Rovněž je zvažována kvalita a použitelnost znaleckého posudku. Autor zdůrazňuje, že pokud existuje více znaleckých posudků, jejichž závěry jsou odlišné, nelze akceptovat, že se správce daně sám bez dalšího přikloní jen k jednomu z nich. Pojednává i o důkazní síle znaleckého posudku a uvádí, že jeho vypovídací hodnota je zásadním způsobem ovlivněna formulací znaleckého úkolu a jednotlivých otázek. - Poznámky.

Monika Wünnemann

Steuerliche Maßnahmen zu dem Russland-Ukraine-Konflikt
Daňová opatření v souvislosti s rusko-ukrajinským konfliktem

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 21, S. M4-M5

Od začátku rusko-ukrajinského konfliktu se v Německu změnilo zaměření daňové a finanční politiky. Zásadní význam má konkrétní pomoc a podpora uprchlíkům, ale také úleva občanům od vysokých nákladů na energie. Za tímto účelem se koalice na konci března 2022 dohodla na balíčku úlev, který zahrnuje rozsáhlá opatření pro krátkodobé a dočasné snížení nákladů na energie.

Zdeněk Burda

Úroky z prodlení hrazené správci daně : výběr z judikatury

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 6, s. 46-55

Komentované vybrané rozsudky Nejvyššího správního soudu za období 2018-2021 týkající se sporů v oblasti úroků z prodlení placených daňovým subjektem. Jednotlivé judikáty se věnují podmínkám, kdy se úrok z prodlení počítá maximálně za pět let; možnosti přezkumu úroku z prodlení a zkoumání prekluze daně samotné; úrokům z prodlení u daně, u které byly spory o včasnost podání odvolání na samotnou daň; neprominutí úroku z prodlení z důvodu trestního stíhání daňového subjektu. Rozebírají také pozdě uhrazenou daň vinou provozovatele poštovních služeb a úroky z prodlení; úrok z prodlení z doměřené DPH a přihlídnutí k nadměrnému odpočtu DPH prověřovaného kontrolou; úrok z prodlení z doměřené DPH a přihlídnutí k nadměrnému odpočtu DPH prověřovanému postupem k odstranění pochybností.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 27, (2022) č. 6

Snížení základního kapitálu s. r. o. (s. 2-9); Podnikání s hmotným majetkem ve spoluvlastnictví (s. 10-12); Příjmy z pronájmu nemovité věci ve spoluvlastnictví anebo ve společném jmění manželů (s. 13-15); Zaměstnavatel neplatičem ve zdravotním pojištění (s. 16-18); Účetní závěrka s. r. o. - schválení, zveřejnění a podklad k rozdělení zisku (s. 19-22); Praktické aspekty znaleckého posudku v daňovém řízení (s. 23-27); Otázka anatocismu v daňovém řízení (s. 28-35); Mezinárodní výměna informací pohledem správce daně se zaměřením na oblast přímých daní a směrnice EU (s. 36-45); Úroky z prodlení hrazené správci daně - výběr z judikatury (s. 46-55).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 30, (2022) č. 7-8

Daňové řešení zápůjčky poskytnuté zaměstnanci a podnikateli (s. 3-8); Novinky nejen v daňové oblasti - změny právních předpisů od začátku r. 2022, materiály zveřejněné na stránkách MF a Finanční správy (s. 9-14); Záludnosti spolupracujících osob (s. 15-23); DPH při prodeji pozemků (s. 24-29); Kdy je dovoz osvobozen od DPH? Otestujte se! (s. 30-34); Když žádný z manželů nechce zdanit příjmy z nájmu... - prověřeno soudem (s. 35-41); Poměrové ukazatele ve finanční analýze (s. 42-49); Judikatura, o které je dobré dnes vědět - rozsudek SD EU ve věci C-334/20 Amper Metal (s. 50-53); Poradenský servis: uplatnění DPH z platby záloh u elektrické energie (s. 60).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2022, č. 12

Novela zákona o dani silniční 2022 - č. 142/2022 Sb.(s. 1-3); Nájem nemovitých věcí aneb kde jsou nebo mohou být skrytá rizika a jakých daňových chyb se tedy vyvarovat - 3. část - dokončení (s. 4-6); Poplatek vydavateli karty za platbu firemní kartou - otázky a odpovědi (s. 7); Bezplatné právo stavby - účtování - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2022, č. 13

Dary na pomoc Ukrajině v daních z příjmů (s. 1-3); Datové schránky v roce 2022 a novinky pro rok 2023 (s. 4-5); Dohadná položka aktivní - vratka spotřební daně - dotazy a odpovědi (s. 6-7); DPH u PHM na soukromé účely - dotazy a odpovědi (s. 7); Zvláštní režim podle § 90 ZDPH a vznik plátcovství DPH - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2022, č. 12-13**

Opomíjené řádky a vybrané chyby u vyplňování přiznání k DPH (s. 1- 5); Kryptoměny a DPH (s. 5-8); Určení místa plnění pro účely DPH - 4. část - poskytnutí služby (s. 8-10); DPH a bonus za odebrané zboží - dotazy a odpovědi (s. 11); Prodej vozidla a DPH - dotazy a odpovědi (s. 11-12).

Účetnictví v praxi**Sv. 26, (2022) č. 6**

Penále v daňovém řízení (s. 4-7); Mimořádné odpisy hmotného majetku v roce 2022 (s. 8-11); Vzdělávání zaměstnanců a podnikatelů z pohledu daně z příjmů (s. 12-16); DPH u přeshraničních obchodních transakcí - 1. část (s. 17-21); Finanční plánování z pohledu převodních cen (s. 22-23); Rezervy v účetnictví a daních z příjmů (s. 24-32); Zdravotní pojištění a souběh zaměstnání se samostatnou výdělečnou činností v příkladech (s. 33-36).

Ekonomické vědy. Ekonomie**Don't bet on Beveridge****Nesázejte na Beveridgeovu křivku**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9301, p. 64

O tom, že je třeba ve Spojených státech prudce zvýšit úrokové sazby, aby klesla inflace, již není pochyb. Otázkou je, jaké další efekty restriktivní měnová politika vyvolá. Fed se domnívá, že při nynějším napjatém trhu práce a velkém počtu neobsazených pracovních míst nemusí nutně nastat růst nezaměstnanosti. Článek však na tzv. Beveridgeově křivce znázorňující vztah mezi nezaměstnaností a neobsazenými pracovními místy ilustruje, proč je Fed ve svém očekávání spíše nadměrně optimistický. Jedním z argumentů, proč úvahy Fedu nejsou příliš reálné, je to, že Fed nebere v úvahu přetrvávající inflaci - i pokud by se na pracovním trhu obnovila rovnováha, lidé již začali měnit svá inflační očekávání, která jsou pro budoucí vývoj inflace klíčová. Ta bez ochlazení ekonomiky nebude jednoduché zkrotit.

Ladislav Andrášik

On the nature/reasons for the long-term non-linearity of economic development**O povaze a důvodech dlouhodobé nelinearity ekonomického rozvoje**

Ekonomické rozhledy, Vol. 51, (2022) No. 1, p. 45-73

Článek přináší nekonvenční přístup k pochopení vlastností a příčin dlouhodobé nelinearity hospodářského rozvoje. Autorův přístup se liší v ontologických a metodologických aspektech a přináší rozšíření Goodwinova modelu endogenních ekonomických fluktuací. Jeho cílem je objasnit souvislosti mezi poptávkou, trhem práce a akumulací kapitálu v modelu s cyklickým schématem mezi mírou nezaměstnanosti, podílem na zisku a mírou využití kapacit. Model následně testuje na čtvrtletních datech ekonomiky USA za období 1967-2016.

Oktay Özkan, Godwin Olasehinde-Williams, Ifedola Olanipekun

Predicting stock returns and volatility in BRICS countries during a pandemic : evidence from the novel wild bootstrap likelihood ratio approach**Předpovídání výnosů a volatility akcií v zemích BRICS během pandemie : důkazy z nové metody poměru pravděpodobnosti wild bootstrap**

Finance a úvěr, Vol. 72, (2022) No. 2, p. 124-149

Autoři ve studii zkoumají, jak pozornost věnovaná pandemiím ovlivňuje výnosy a volatilitu akciových trhů zemí BRICS, přičemž se zaměřují také na propojenost s hospodářskou politikou. Pozornost je měřena prostřednictvím nově vyvinutého denního indikátoru volatility akciových trhů s proměnnými o infekčních chorobách (EMV-ID). Pro analýzu časových řad za období od listopadu 1997 do května 2021 používají autoři test poměru pravděpodobnosti wild bootstrap. Odhady potvrzují časově proměnlivou prediktivní výkonnost EMV-ID jak u výnosů akcií, tak u řad volatility akciových trhů zemí BRICS, která se výrazně zvyšuje v měsících poznamenaných pandemiemi. - Poznámky.

Christopher Busch, David Domeij, Fatih Guvenen, Rocio Madera

Skewed idiosyncratic income risk over the business cycle : sources and insurance

Zkreslené idiosynkratické riziko příjmů v průběhu hospodářského cyklu : zdroje a pojistky

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 207-242

Článek se zaměřuje na charakteristiku toho, jak se zkreslení příjmového rizika jednotlivce mění v průběhu hospodářského cyklu, a dále do jaké míry lze tato rizika vyrovnávat v rámci domácností nebo pomocí vládních politik sociálního pojištění. Autoři uvádějí příklady o fluktuacích hospodářského cyklu v oblasti rizika zkreslených pracovních příjmů ve Spojených státech, Německu, Švédsku a Francii. Zkreslení vzniká kombinací větších rizik poklesu a menších zlepšení růstu během recese. Autoři dospěli ke čtyřem výsledkům. Zaprvé, ve všech zemích je zkreslení růstu individuálních příjmů silně procyklické, zatímco jeho rozptyl je plochý a acyklický. Zadruhé, tento výsledek platí i pro zaměstnance na plný úvazek, což naznačuje, že rozpětí hodin není hlavním faktorem. Zatřetí, vyrovnávání v rámci domácností není účinné při zmírňování výkyvů zkreslení. Za čtvrté, daňová a transferová politika tlumí některé z největších poklesů příjmů, čímž snižuje procyklické výkyvy zkreslení. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Franklin Allen, Gadi Barlevy, Douglas Gale

Asset price booms and macroeconomic policy : a risk-shifting approach

Boom cen aktiv a makroekonomická politika : přístup s přesunem rizika

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 243-280

Autoři v rámci studie využívají model přesunu rizika k analýze makroekonomických reakcí na boom cen aktiv. Ukazují, že přesouvání rizika vede k neefektivním boomům aktiv a úvěrů, při nichž mohou ceny aktiv převyšovat fundamentální hodnoty. Neefektivita spojená s přesunem rizika však vzniká nezávisle na tom, zda se jedná o bublinu nebo ne. Vzhledem k důkazům o přesouvání rizika nemusí tvůrci politik pro zdůvodnění intervence zjišťovat, zda jsou aktiva bublinami. Výsledky ukazují, že některé z nejčastěji volených zásahů proti boomům cen aktiv mají nejednoznačné důsledky pro blahobyt: přísnější měnová politika může zmírnit některé neefektivnosti, ale za cenu nákladů, zatímco omezení pákového efektu může zvýšit ceny aktiv a vést spíše k větší spekulaci s pákovým efektem. Opatření jsou účinnější, pokud (neúměrně) odrazují od rizikovějších investic. - Poznámky.

Ali Elminejad

Contagious defaults in interbank networks

Nakažlivé selhání v mezibankovních sítích

Finance a úvěr, Vol. 72, (2022) No. 2, p. 104-123

Autor prostřednictvím modelu zkoumá mezibankovní síť kvůli systémovému riziku a procesu šíření nákazy v síti. Analyzuje proces nákazy v rámci sítě s ohledem na rozdíly ve struktuře sítě a na charakteristiky jejích složek. Model podporuje tvrzení, že síť s heterogenními charakteristikami jsou odolnější vůči nakažlivým šokům a systémovému selhání, zatímco v homogenních sítích jsou tyto šoky problematictější. Studie také ukazuje, že větší propojení mezi bankami může urychlit nebo zablokovat proces nákazy v závislosti na struktuře sítě a senioritě dluhů.

Ozge Akinci, Albert Queralto

Credit spreads, financial crises, and macroprudential policy

Úvěrové spready, finanční krize a makroobezřetnostní politika

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 469-507

Vlny finančních krizí v minulosti postavily rizika finanční stability a úlohu makroobezřetnostních politik při jejich řešení do popředí politických diskusí. Úvěrové spready (rozpětí) vykazují občasné nárůsty a jsou více proticyklické v době zvýšeného finančního napětí. Extrémním případem tohoto nelineárního chování jsou finanční krize, které se vyznačují prudkým nárůstem úvěrových rozpětí, velkými ztrátami vlastního kapitálu bank a hlubokými recesemi. Model bankovního sektoru zachycuje nelinearity v datech a vytváří kvantitativně realistické krize. Výsledky ukazují, že i když preventivní emise kmenových akci bankami krizím zcela nezabrání, způsobuje, že krize nejsou tak časté. Makroobezřetnostní politika, se zvýšenou motivací ke zlepšení kapitálové pozice v případě zhoršení kvality aktiv banky, má značný přínos pro blahobyt. - Poznámky.

Češi vs. inflace : většina lidí vnímá dopady inflace na úspory, více než třetina hledá způsoby, jak je ochránit

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 5, s. 22-24

Seznámení se závěry průzkumu společnosti Broker Consulting z března 2022 o dopadech inflace na domácí rozpočty a obraně úspor mezi českými respondenty. Ochránit svoje úspory před inflací plánuje více než třetina osob, kteří se inflace obávají, reálně s tím začala již pětina respondentů. Nejčastějším způsobem ochrany domácího rozpočtu je šetření. V článku je přiblíženo, na jakých položkách domácnosti nejvíce šetří a jaký typ investic preferují jako dlouhodobější ochranu úspor. -- Více k nemovitostem jako ochraně před inflací viz s. 29.

Olaf Storbeck

Deutsche bids to escape a ruinous decade**Deutsche Bank se snaží uniknout zničujícímu desetiletí**

Financial Times, Vol. 2022, No. 41017 (18.5.2022), p. 15

Článek hodnotí desetiletí odstupujícího Paula Achleitnera ve funkci předsedy představenstva Deutsche Bank. Achleitner má na svědomí skandály se ztrátami ve výši miliard eur, množství případů pochybení a porušení předpisů i bojů v představenstvu. Byl kritizován, protože zpočátku nepochopil hloubku krize Deutsche Bank - byl zmaten skutečností, že banka proplula finanční krizí relativně hladce. Banku označil za "jediného evropského věřitele, který má šanci hrát globální ligu" a zdůraznil, že je odhodlán této příležitosti využít. Autor hodnotí, že Achleitner v této ambici výrazně selhal. Nástupce Alex Wynaendts musí obnovit budoucnost banky, která má už jen malou naději na přežití, jeho prioritou je finanční zdraví skupiny před dalšími evropskými bankovními fúzemi.

Andreas Neuhaus, Ulf Sommer

Die Angst vor einem Crash ist zurück : Aktienmarkt**Strach z krachu je zpět : akciový trh**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 113 (14.6.2022), S. 30-31

Stručné shrnutí dopadu války na Ukrajině a jejích důsledků na akciové trhy, demonstrováno na technologických akciových indexech (Nasdaq KGV, Nasdaq Composite, Dax, S&P 500 aj.) a dalších souvisejících faktorů, zejm. roli Fedu a centrálních bank obecně. Přední akciové kurzy zaznamenaly důrazný propad, mj. v důsledku opatrnějšího investorského chování. Článek porovnává jeho příčiny a situaci na akciových trzích s krizí v letech 2007/2008.

Frank Wiebe

Die Folgen der Zinswende : EZB**Následky změny sazeb : ECB**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 111 (10.6.2022), S. 8

Shrnutí toho, jak se projevuje zvýšení úrokových sazeb ECB v oblastech půjček a dluhopisů, dopadů na finanční sektor, akcie a realitní trh, včetně politického významu pro vlády členských států a vlivu na roli zlata a kryptoměn jako kapitálových polštářů.

K. Kort, F. Wiebe

Die Inflation setzt die Fed unter Druck**Inflace dostává Fed pod tlak**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 112 (13.6.2022), S. 28-29

Federal Reserve se potýká s rostoucí inflací, jejíž výše dosáhla v USA ke konci května 8,1 % meziročního růstu. Tlak na přísnější peněžní politiku ze strany konzervativních odborníků i politiků se shoduje se záměrem Jeroma Powella zvyšovat úrokové sazby (prozatím zmínil hladinu mezi 5-6 %), nicméně je sporným tématem jak kvůli nadcházejícím volbám, tak kvůli možnému zpomalení konjunktury a hospodářského zotavení.

ECB embraces its responsibility to keep the euro together**ECB přijímá odpovědnost za udržení eura pohromadě**

Financial Times, Vol. 2022, No. 41034 (7.6.2022), p. 16

Evropská centrální banka postupně ukazuje nové nástroje k omezení rozdílů v nákladech na půjčky mezi více a méně úvěruschopnými členy eurozóny. Potíže měnové unie se projevují v době, kdy

centrální bankéři čelí vysoké a rostoucí inflaci současně s rychle se zpomalujícím růstem. Jejich úlohou je nyní posoudit, jak velkou míru inflace mohou tolerovat a jak moc musí zpomalit růst příjmů a tvorbu pracovních míst pro lidi, kteří již trpí rostoucími životními náklady. ECB musí také zvládnout riziko postupného zpříšňování měnových podmínek, které by mohlo způsobit finanční roztržičnost v jednotlivých zemích eurozóny.

Martin Arnold

ECB warns of stability threat from crypto's ties with banks

ECB varuje před ohrožením stability kvůli vazbám kryptoměn na banky

Financial Times, Vol. 2022, No. 41023 (25.5.2022), p. 5

Evropská centrální banka varuje, že prohlubující se vazby odvětví kryptoměn na banky a správce aktiv budou představovat riziko pro finanční stabilitu. V rámci zesílení svojí kontroly nad trhem s kryptoměnami provedla ECB "hloubkový průzkum pákového efektu kryptoaktiv a kryptoúvěrů" a zjistila, že tyto aktivity jsou stále rizikovější, složitější a více propojené s tradičními institucemi. Je zmíněno, že EU dokončuje legislativu týkající se trhů s kryptoaktivy, a vzhledem k rychlosti vývoje kryptoaktiv a rostoucím rizikům je podle ní důležité, aby se kryptoaktiva urychleně dostala do regulačního perimetru a pod dohled.

Katie Martin

Fed fallout spreads as shift to raise US rates starts to jolt markets

Posun ve zvyšování sazeb v USA začíná otrásat trhy, rozšiřují se tak dopady politiky Fedu

Financial Times, Vol. 2022, No. 40996 (23.4.2022), p. 22

Autorka píše o současné situaci na finančních trzích, zejména s ohledem na historické snížení cen státních dluhopisů vyvolané politikou amerického Fedu. Vysvětluje postoj centrálních bank, které mají v úmyslu zvýšit sazby buď v rámci boje proti inflaci, nebo se chtějí pokusit zabránit zbytečné nestabilitě finančních trhů, v nejhorším případě - hospodářské recesi. Cesta zpět k vyšším úrokovým sazbám je však v současném volatilibním prostředí pro centrální banky náročná. Přeslapy Fedu v minulosti však připomínají, že k nehodám může snadno dojít.

Cheng Leng

Chinese depositors fear runs on local lenders

Čínští vkladatelé se obávají hromadného vybírání vkladů u místních věřitelů

Financial Times, Vol. 2022, No. 41036 (9.6.2022), p. 8

Tisíce zoufalých vkladatelů v Číně již téměř dva měsíce bojují o navrácení svých úspor po runu na banky, který vyvolal obavy o finanční zdraví menších věřitelů v zemi. Úřady viní z krize, která začala 18.4. náhlým pozastavením výběrů hotovosti u čtyř finančních institucí v Che-nanu, jedné z nejlidnatějších čínských provincií, podvodné praktiky managementu. Analytici však uvedli, že problémy menších čínských bank zhoršuje také hospodářské zpomalení způsobené politikou nulové tolerance covidu. Problémy s výběrem peněz ve čtyřech zmiňovaných bankách vyvolaly vzácné pouliční protesty rozzlobených vkladatelů, z nichž mnozí uvedli, že jejich životní úspory jsou v ohrožení.

Jak funguje hypotéka u cizinců?

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 4, s. 42-43

O hypotéku na pořízení vlastní nemovitosti mohou v Česku žádat také cizinci. Každá banka posuzuje žádosti o hypotéku cizích státních příslušníků podle vlastní interní metodiky. Příspěvek shrnuje zásadní podmínky pro získání hypotéky, které by cizinec měl splňovat, a stručně konkretizuje postupy v jednotlivých vybraných bankách.

Joshua Oliver, Miles Kruppa

Luna's collapse puts gatekeeper role of exchanges under scrutiny

Kolaps tokenu Luna staví burzy v roli strážce pod drobnohled

Financial Times, Vol. 2022, No. 41019 (20.5.2022), p. 9

Článek se věnuje krachu populárního kryptoměnového tokenu Luna v celkové hodnotě 40 miliard dolarů a podtrhuje klíčovou roli, kterou hrají kryptoměnové burzy jako strážci rozhodující o tom, jaká digitální aktiva jsou snadno dostupná pro běžné obchodníky. Ostrá konkurence mezi burzami vedla k prudkému nárůstu počtu tokenů dostupných na oblíbených platformách. Minulý týden však upozornil na rizika

nedostatečné regulace těchto aktiv. Autoři v článku zmiňují také krach systému Terra včetně tokenů Lima a TerraUSD, který se stal jednou z nejbolestivějších kapitol v historii kryptoměn.

Adam Fiedler

Na ilegální hazard jsou potřeba VIDLE

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 6, s. 10-11

V příspěvku jsou uvedeny závěry kontrolní akce ilegálního hazardu "Vidle III", která byla realizována celní správou v dubnu r. 2022 a která navazovala na obdobné akce z předchozích let. Kontroly autor považuje za úspěšné - přispěly podle něj k potlačení nelegálního provozování hazardních her v problémových regionech. Článek kromě popisu průběhu kontrolních akcí a zjištěných prohřešků obsahuje také tabulku, ve které jsou srovnány výsledky všech tří kontrolních akcí "Vidle".

Rohan Kekre

Optimal currency areas with labor market frictions

Optimální měnové oblasti s frikcemi na trhu práce

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 44-95

Trvalá nerovnováha a nezaměstnanost v eurozóně v posledních letech obnovily pozornost věnovanou problémům na trhu práce EU a podporují debaty o nákladech na jednotnou měnu a její stabilizaci. V článku se autor zabývá optimálními měnovými oblastmi a optimální měnovou politikou v měnové unii dvou zemí s frikčními trhy práce. Při heterogenitě frikcí na trhu práce nelze obecně dosáhnout omezené efektivní alokace, i když jsou šoky produktivity působící na všechny země stejné. Druhá nejlepší optimální politika cílí na menší inflaci a produkční mezeru na trhu práce zemí se sklerotickým trhem práce. Zlepšení podmínek v eurozóně by mělo zahrnovat nové vymezení inflačního cíle Unie tak, aby se zaměřil na země s trhem práce, kde oživení hospodářského růstu není doprovázeno poklesem míry nezaměstnanosti (sklerotický trh práce). - Poznámky.

Pořízení vlastního bydlení se prodraží o desítky tisíc

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 5, s. 48-49

Analýza důsledků zvyšování úrokových sazeb z úvěrů na bydlení a s tím souvisejících splátek hypoték v ČR a porovnání se situací v r. 2020. Největší rozdíl ve výši splátek hypoték je v Praze. V místech, kde se prodávají byty nejlevněji, je naopak oproti r. 2020 nejvyšší zdražení (procentuální nárůst). Kromě zvýšené úrokové sazby má na dostupnost bydlení vliv také cena nemovitostí. Ty se ve všech okresních městech značně zvýšily, celorepublikový nárůst činí 34 %. -- Porovnání výhodnosti nájmu vs. hypotéky v r. 2022 viz s. 50.

Tommy Stubbington, Nastassia Astrasheuskaya

Russia slashes rates in push to calm rouble's rapid ascent

Rusko snižuje sazby, aby uklidnilo rychlý vzestup rublu

Financial Times, Vol. 2022, No. 41025 (27.5.2022), p. 10

Článek se zabývá rostoucím znepokojením Moskvy nad prudkým růstem rublu, jehož kurz se vůči dolaru od březnového maxima více než zdvojnásobil. Ruská centrální banka od začátku dubna již potřetí snížila základní úrokovou sazbu, nedávný pokles byl ze 14 % na 11 %. Snížení znamenalo další odklon od politiky zvyšování sazeb ke stabilizaci rublu po prudkém propadu v prvních dnech ruské invaze na Ukrajinu. Nicméně ekonomové se shodují, že rubl je sice stabilní a Rusko má krátkodobě přebytek běžného účtu platební bilance, ale ekonomické důsledky invaze na Ukrajinu dlouhodobě podkopávají ruskou ekonomiku.

Mareike Müller

Russische Notenbank senkt Leitzins erneut

Ruská centrální banka znovu snižuje hlavní úrokovou sazbu

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 112 (13.6.2022), S. 32

Ruská centrální banka počtvrté v řadě snížila hlavní úrokovou sazbu, v tomto kroku o 1,5 % na 9,5 %. Snížení úrokových sazeb je zdůvodněno negativními kolaterálními dopady na ekonomiku za "ztíženého externího prostředí, omezujícího hospodářské aktivity", jak uvedla Bank of Russia. Hlavní úroková sazba přechodně dosáhla výše 20 % vlivem sankcí, uvalených za ruskou agresi vůči Ukrajině, a nutností stabilizovat mezinárodně izolovaný rubl. Článek se blíže věnuje mezinárodní izolaci rublu a mezinárodní důvěryhodnosti jeho hodnoty.

Marton Dunai, Leila Abboud

The bank of Viktor Orbán

Banka Viktora Orbána

Financial Times, Vol. 2022, No. 41028 (31.5.2022), p. 19

Článek se věnuje situaci v Maďarsku, kde se neliberální premiér Viktor Orbán snaží získat ekonomický vliv odpovídající jeho politickému postavení. Po léta podporoval snahu o fúze tří největších maďarských bank v zemi do jedné instituce v naději, že to poslouží jeho politickým cílům a zvýší bezpečnost a efektivitu maďarského bankovního sektoru. Jeho vítězství ve volbách v dubnu 2022 znamená, že projekt maďarského bankovního holdingu (Magyar Bankholding) bude jistě pokračovat. Když se Orbán v r. 2010 ujal moci, jeho strana Fidesz postupně vytvořila síť státních institucí a vybraných podniků, obvykle řízených Orbánovými přáteli a spojenci, které si vzájemně pomáhají, aby podpořily premiérovu neliberální režim. Velká soukromá banka, jako je Hungarian Bankholding, by mohla stimulovat maďarskou ekonomiku. Autor však uvádí, že banka místo toho bude spíše zaneprázdněna financováním premiérova impéria.

Scott Chipolina, Katie Martin

The other side of the crypto coin

Druhá strana krypto mince

Financial Times, Vol. 2022, No. 41014 (14.5.2022), p. 5

Článek se zaměřuje na nedávné prudké poklesy cen kryptoaktiv, včetně pádu stablecoinu Luna, které podkopávají tvrzení, že kryptoaktivum může být pojistkou proti inflaci. Náhlý pád stablecoinu vyvolal vážné otázky ohledně fungování trhu s kryptoměnami. Během jediného týdne se propadlo ocenění burzy Coinbase, ceny bitcoinu se poprvé od loňského léta propadly pod 30 000 dolarů a tether - největší stablecoin podobný Federálnímu rezervnímu systému kryptoměn - nedokázal udržet svůj dolarový peg. Volatilita také naznačuje, že místo toho, aby si kryptoměny razily cestu k vybudování nového, decentralizovaného finančního systému, jsou pravděpodobně odsouzeny zůstat jen nástrojem pro rychlé zbohatnutí investorů s vysokou tolerancí k riziku.

Sebastian Bredl

The role of non-performing loans for bank lending rates

Význam špatných úvěrů pro úrokové sazby bankovních úvěrů

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 242, (2022) No. 2, p. 223-276

Studie se pokouší objasnit vztah mezi objemem špatných úvěrů (úvěrů v selhání, NPL) banky a úrokovými sazbami, které banka účtuje za nově poskytnuté úvěry. Autor vychází z údajů bank v eurozóně. Zaměřuje se na vliv způsobený úvěry v selhání, které přesahují ztráty, jež banky již zahrnuly do svých vykazovaných kapitálových pozic. Autor hodnotí kanály, kterými k takovému efektu dochází. Výsledky ukazují, že vyšší objem špatných úvěrů je spojen s vyššími úrokovými sazbami. Tento vztah je dán čistým objemem úvěrů v selhání, který není kryt rezervami na krytí ztrát z úvěrů. Přestože objem špatných úvěrů ovlivňuje i náklady bank na financování, nezdá se, že by to vytvářelo důležitou souvislost mezi čistým objemem špatných úvěrů a úvěrovým chováním banky. - Poznámky.

Gerard Lyons

Time to change the Bank of England's remit

Je čas změnit kompetence Bank of England

Financial Times, Vol. 2022, No. 40995 (22.4.2022), p. 9

Počátkem května 2022 dosáhla Bank of England milníku čtvrtstoletí nezávislosti. Autor v článku tvrdí, že po některých počátečních výhodách lze jen těžko tuto zkušenost hodnotit jako bezmezný úspěch. Existují pádné důvody, proč by tento milník měl vyvolat zásadní přehodnocení pravomocí a řízení banky. Autor se vyslovuje pro novou kompetenci založenou na cíli pro nominální hrubý domácí produkt, nikoliv na inflačním cíli, díky čemuž by budoucí měnová politika lépe reagovala na potřeby a odpovídala by svému účelu. Budoucí neutrální měnová sazba, kdy měnová politika není ani přísná, ani uvolněná, by měla být vyšší. Dosažení měnové a finanční stability je nezbytné pro silnější, udržitelný a nízkoinflační růst a anglická centrální banka je od tohoto cíle poněkud vzdálena.

Max Seddon, Roman Olearchuk

Ukraine lifts rates to 25% in 'resolute step'

Ukrajina "rozhodným krokem" zvyšuje sazby na 25 %

Financial Times, Vol. 2022, No. 41031 (3.6.2022), p. 2

Ukrajinská centrální banka zvýšila základní úrokovou sazbu z 10 % na 25 %, což je první zvýšení od konce února, kdy Rusko zahájilo rozsáhlou invazi do země. V prvních třech měsících války se NBU zvyšování sazeb bránila a soustředila se na zajištění fungování bankovního a platebního systému. V poslední době se rozhodla k "ráznému kroku" pro ochranu měny a v boji proti inflaci. Ta v květnu dosáhla 17 procent a je na cestě k více než dvojnásobku loňského průměru 10 procent. Centrální banka uvedla, že zvýšení sazeb ochrání příjmy domácností a úspory v hřívně a zabrání, aby země vyčerpala své devizové rezervy potřebné k ochraně směnného kurzu.

Yana Daudrikh

V. AML smernica - aplikačné problémy súvisiace s reguláciou virtuálnych mien

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 30, (2022) č. 1, s. 191-214

Vzhledem k hybridní povaze virtuálních měn je obchodování s nimi pojímáno jako nejproblematictější oblast boje proti legalizaci příjmů z trestné činnosti a financování terorismu. Názory na regulaci kryptoměn se na mezinárodní úrovni liší. V té souvislosti článek přináší analýzu právního postavení virtuálních měn z pohledu evropských institucí, zaměřuje se na definici pojmu virtuální měna a jejich právní kvalifikaci. Autoři se dále věnují aplikačním problémům spojeným s definicí tohoto pojmu dle páté směrnice proti praní špinavých peněz (č. 2018/843/EU, V. AML směrnice), kterou došlo k rozšíření okruhu povinných osob na subjekty poskytující služby spojené s virtuálními měnami. Rozebírají i aplikační problémy spojené se seznamem povinných osob, doporučení FATF, dostatečnost právní úpravy seznamu a doplňující a pozměňující návrhy na jeho úpravu z pohledu evropských institucí. - Poznámky.

Yasmin Osman

Von Moskau nach Berlin

Z Moskvy do Berlína

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 108 (7.6.2022), S. 30

Deutsche Bank nabídla možnost výkonu práce v Německu více než 1500 zaměstnancům moskevské centrály. Jedná se převážně o kvalifikovaný personál v sektoru informačních technologií. Podobně ruské specialisty podporuje i německý Telekom.

A. Dörner, F. Holtermann, M. Müller

Was von Krypto bleibt

Co zbývá z krypta

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 114 (15.6.2022), S. 30-31

Shrnutí současné situace na trhu kryptoměn. Článek stručně rekapituluje příčiny propadu sektoru kryptoměn v posledních měsících (zejm. obavy z celkové ekonomické stagnace, válka na Ukrajině, regulace), který se nevyhnul ani předním kryptoměnám a stablecoinům (Bitcoin, Terra, Ethereum). Nastíňuje perspektivu sektoru kryptoměn v kontextu přelomového období, kdy do něj vstupují etablované bankovní a burzovní instituce, které dosud stály stranou či v opozici vůči blockchainovým technologiím ve finančnictví. Autoři shrnují obrat ve vnímání kryptoměn v jejich krizovém období a z toho plynoucí proměnu kryptosektoru ve vztahu k celosvětové ekonomické a finanční situaci a státním regulacím, dále proměnu role digitálních měn a kryptoměn v peněžní sféře i jejich pozvolnou integraci do struktur, jimž byly kryptoměny původně alternativou či paralelou, nicméně se zdržují prognóz do budoucna.

Jan Mallien, Frank Wiebe

Zinswende im Euro-Raum

Změna úrokových sazeb v eurozóně

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 111 (10.6.2022), S. 1, 6-7

Evropská centrální banka potvrdila zastavení programu nákupů dluhopisů k 1. červenci a zvýšení hlavní úrokové sazby na 0,25 %. Další zvýšení úrokových sazeb je plánováno na září, pokud se do té doby nezmění inflační očekávání. Článek rekapituluje dosavadní měnovou politiku ECB a srovnává ji s politikami centrálních bank dalších rozvinutých států, které se potýkají s inflací (Bank of England, Bank of Japan, Fed).

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 30, (2022) č. 6

Jít, či nejtít na trh. To je, oč v případě SME běží - financování malých a středních podniků (s. 10-14); Jak fintech pomáhá překlenout mezeru ve financování malých a středních podniků (s. 16-17); Guvernér musí být především schopen řídit tým - rozhovor s guvernérem ČNB J. Rusnokem (s. 18-21); Výzvy českého předsednictví v Radě EU: CCD II, ESG a fintech (s. 24-26); Data jako krev digitální ekonomiky (s. 30-31); Synergii bank a fintechu mohou vzniknout jedinečné služby (s. 36); Uprchlíká krize se týkala i českých bank (s. 42-43); Jsou současné úrokové sazby dostatečně vysoké? Problémy konceptu kladné reálné úrokové míry (s. 50-53); Správa o finanční stabilitě: hoci ekonomice hrozí útlm, bankovní sektor je stabilní (s. 56-57).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Andrij Melnyk ; rozhovor vedli Sonja Álvarez, Max Haerder

"Jetzt sind deutsche Unternehmen in der Pflicht"

"Nyní je břemeno na německých společnostech"

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 24, S. 34-35

Rozhovor s ukrajinským velvyslancem v Německu A. Melnykem o německých dodávkách zbraní, generálním plánu obnovy své země za miliardy, boji proti korupci a o tom, jak by mohla bývalá kancléřka A. Merkelová zkusit zapůsobit na ruského prezidenta Putina.

Michael Reid

Between stagnation and angry streets : special report: Latin America

Uprostřed stagnace a našvaných ulic : zvláštní zpráva: Latinská Amerika

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9301, centr. sect. (12 p.)

Speciální příloha The Economist se v několika článcích zabývá obtížemi latinskoamerických ekonomik, které těžce zasáhla pandemie nemoci covid-19 (důsledek kombinace nerozvinutého zdravotnictví, a zároveň zdravotního i demografického stavu populace podobajícího se populaci v zemích rozvinutých). S hluboce zakořeněnými problémy se ale tyto země potýkaly již dříve. Jednotlivé články po shrnujícím úvodním příspěvku popisují společenské změny, výpadky ve vzdělávání, produktivitu, korupci ("převzetí státu"), vnitřní rozdíly regionu (zejména v orientaci na USA vs. na Čínu) a jeho budoucnost. -- Viz i příspěvek "How democracies decay: Latin America" na s. 10.

Bert Losse, Silke Wettach

Ein Aufbauplan, kein Geschenk

Plán výstavby, nikoliv dárek

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 23, S. 38-39

Před 75 lety zahájil tehdejší ministr zahraničí USA Marshallův plán. Co přinesl miliardový program pomoci po druhé světové válce a co se z něj můžeme naučit pro obnovu Ukrajiny?

Guy Chazan, Joe Miller, Martin Arnold

Germany braces itself for Russian gas ban

Německo se připravuje na zákaz dodávek ruského plynu

Financial Times, Vol. 2022, No. 40995 (22.4.2022), p. 15

Článek se zabývá různými aspekty odpojení Německa od dodávek ruských energií. Průmyslníci a ekonomové tvrdí, že embargo na jejich dovoz by mělo pro německou ekonomiku katastrofální následky. Mnohé společnosti se však na embargo připravují; uhlí je zakázáno, ropa a plyn by mohly být další na řadě. V Německu, které až do války odebíralo 55 % dováženého plynu z Ruska, nyní panují obavy, že náhlé zastavení dodávek plynu by mohlo ochromit velkou část průmyslu v zemi. Navzdory tomu, že Německo dává přednost pozvolnému ukončení tohoto vztahu, se nyní aktivně připravuje na případné zastavení dodávek plynu z Ruska.

Edward White, Andy Lin, Dan Clark, Sam Joiner, Caroline Nevitt

How zero-Covid policy is crippling China

Jak politika nulové tolerance vůči covidu ochromuje Čínu

Financial Times, Vol. 2022, No. 41029 (1.6.2022), p. 17

Článek pojednává o současné situaci v Šanghaji, kde se chystá zrušení dvouměsíčního lockdownu. Problémem se zdají být obrovské náklady úsilí Si Ťin-pchinga udržet zemi bez koronaviru, které způsobily rozsáhlé škody čínské ekonomice. Zhoršující se podmínky v karanténě rozdělily čínské obyvatelstvo a vyvolaly vzácnou kritiku vlády ze strany střední třídy a některých podnikatelů. Nejde jen o nedostatečný přístup ke zdravotní péči a základním potravinám, ale také o ekonomické náklady - dlouhotrvající omezení a lockdown potlačily poptávku, narušily dodavatelské řetězce a oslabily ekonomická očekávání. Ekonomové reagovali snížením prognóz letošního hospodářského růstu Číny. Cíl Pekingu ve výši 5,5 %, který je již nyní nejnižší za posledních třicet let, se pořád zdá být příliš ambiciózní.

Chris Giles

Is the world heading for recession?

Míří svět do recese?

Financial Times, Vol. 2022, No. 41020 (21.5.2022), p. 6

Článek se zabývá složitou ekonomickou situací ve světě. Vyhledky Číny na růst byly zničeny znovuzavedením omezení kvůli covid-19 ve snaze potlačit šíření nových variant Omicron; americký Fed riskuje, že se americký boom změní v krach; evropské domácnosti prožívají krizi životních nákladů a situace se zhoršuje na mnoha rozvíjejících se trzích, kde hrozí potravinové krize a dokonce hladomory. Každý z těchto čtyř různých, ale závažných problémů, pronásleduje světovou ekonomiku, která se vzpamatovává z pandemie. Další údaje o globálním hospodářském poklesu způsobily, že finanční trhy, včetně dluhopisů, zlata, kryptoaktiv i akcií, prudce klesly. Jay Powell z Fedu říká, že usilují o měkké přistání ekonomiky, ale mnozí se domnívají, že toho bude těžké dosáhnout. Dostat inflaci pod kontrolu bez recese a zvýšení nezaměstnanosti bude náročné.

Legislativní nástroje k zajištění energetické bezpečnosti státu

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 11, Aktualita s. ii

Shrnutí připravovaných opatření reagujících na nežádoucí vývoj v oblasti dostupnosti a cen energií v ČR, zejména u plynu a elektřiny. Novela energetického zákona přináší opatření v oblasti zásobníků plynu s cílem posílit energetickou bezpečnost a soběstačnost ČR, režim rezervace kapacity zásobníků plynu podle principu UIOLI (use it or loose it). Na úseku elektroenergetiky návrh upravuje zejména využívání institutu dodavatele poslední instance (DPI). Dále jsou navrhována opatření na podporu rozvoje obnovitelných zdrojů energie, zejména pro zjednodušení povolovacích procesů u podporovaných zdrojů energie.

Recession watch : the shape of things to come

Hlídaní, zda se blíží recese : jak bude vypadat

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9299, p. 59-61

Jedno z hlavních témat, o kterém se nyní hovoří v ekonomickém tisku, je otázka příští recese a jak hluboká bude, až přijde. V příspěvku je na základě zhodnocení situace na trhu práce, zadlužení podniků, stavu finančního systému, trhu s nemovitostmi i možností měnové politiky odhadováno, jak velká by příští recese v USA mohla být a jak dlouho by trvalo zotavení. Zatím různé faktory poukazují spíše na mírnou recesi, ale pomalé zotavování. I mírná recese a růst nezaměstnanosti s ní spojený (i když nízký) by nicméně nyní mohly vyvolat v USA závažné politické důsledky. -- Viz i příspěvek na s. 10.

Konrad Fischer, Florian Güßgen, Andreas Menn, Jürgen Salz

Runter vom Gas!

Uberte plyn!

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 24, S. 14-22

Aby německé hospodářství přežilo příští zimu a bylo nezávislé na Putinově Rusku, musí šetřit plynem. Naplnit nádrže, budovat terminály, získat LNG z USA a Kataru. To vše je v pořádku. Průmysl a malé a střední podniky však musí především snížit spotřebu plynu. O kolik je to možné? Co pomůže v krátkodobém horizontu? Existuje snadná cesta? Článek předkládá plán šetření plynem pro podniky a elektrárny.

Stagnation nation : the economy**Stagnující národ : ekonomika**

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9300, p. 27-30

Velká Británie se kromě napjaté politické situace potýká s mizivým růstem produktivity práce. Dle The Economist jde o závažný dlouhodobý problém, který se stále zhoršuje. Britské prvenství v produktivitě, které země převzala kdysi od Nizozemí, poškodily obě světové války. Na přelomu tisíciletí však situace vypadala nadějně, až do té doby, než přišla finanční krize. Poté britskou ekonomiku postihla série šoků. I přesto, že jasné příčiny britských potíží s produktivitou nelze přesně určit, lze poukázat na konkrétní slabé stránky, na jejichž zlepšení by se měla Británie do budoucna zaměřit: jsou jimi investice, lidský kapitál (vzdělávání a školství, řízení firem) a šíření znalostí (z geografického hlediska i z hlediska využití poznatků v podnikové sféře). The Economist v dalších měsících na tento článek naváže sérií příspěvků o tom, jak v Británii znovu podpořit hospodářský růst. -- Viz i příspěvek "Britain's real problem" na s. 9, který problematiku zasazuje do politického kontextu.

By Arik Levinson and Emilson Silva

The electric Gini : income redistribution through energy prices**Elektrický Giniho koeficient : přerozdělování příjmů prostřednictvím cen energií**

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 341-365

Autoři se zabývají z teoretického pohledu nastavením sazeb elektřiny v situaci, kdy regulátor jejich prostřednictvím usiluje o zmírnění příjmových nerovností. Pokud regulátor usiluje o zmírnění nerovností, fixní měsíční složka tarifu bývá levnější oproti ekonomicky efektivní výši, a naopak variabilní složka (cena za odběr) bývá vyšší. Tato praxe je v příspěvku na datech z USA potvrzena. Podle autorů se však nejedná o efektivní způsob zmírnění nerovností, vzhledem k tomu, že poptávka po elektřině koreluje s výší příjmů pouze slabě. Příspěvek také obsahuje speciální "elektrický Giniho koeficient", který měří přerozdělování v souvislosti se sazbami elektřiny. - Poznámky.

Ben Hall, Sam Fleming

Who will pay for the damage?**Kdo zaplatí škody?**

Financial Times, Vol. 2022, No. 41012 (12.5.2022), p. 15

Autoři v článku rozebírají financování poválečné obnovy Ukrajiny, která bude záviset na omezení korupce a navázání skutečně úzkých vztahů s EU (mohla by zahrnovat i členství v tomto integračním seskupení). Evropská unie a její spojenci také aktivně hledají způsob, jakým by bylo možné přimět Rusko, aby přispělo k nápravě některých hospodářských škod způsobených jeho armádou. Nicméně EU a USA si jsou vědomy, jak vzdálená se zdá být jakákoli představa válečných reparací, a proto se snaží zabavit ruský majetek, který je předmětem hospodářských sankcí. Ten by mohl pomoci zaplatit škody.

Jonathan Wheatley

World Bank warns of rising debt crisis risk**Světová banka varuje před rostoucím rizikem dluhové krize**

Financial Times, Vol. 2022, No. 41035 (8.6.2022), p. 4

Světová banka varovala, že ruská invaze na Ukrajinu povede v letošním a příštím roce k pomalejšímu růstu v celém rozvojovém světě, než se očekávalo, což uvrhne miliony lidí do extrémní chudoby a zvýší riziko dluhové krize v nízko a středně příjmových zemích. Banka ve svém nejnovějším ekonomickém výhledu uvádí, že dopady války zhorší následky pandemie a v extrémní chudobě se ocitne o 75 milionů lidí více, než se předpokládalo. Kombinovaný dopad pandemie a války způsobí, že globální ekonomický výkon bude v období 2020-2024 o více než 20 % nižší, než by odpovídalo růstu v letech 2010-2019.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Martin Arnold

Croatia on course to join euro in January

Chorvatsko je na cestě k přijetí eura v lednu 2023

Financial Times, Vol. 2022, No. 41030 (2.6.2022), p. 2

Evropská unie prohlásila, že Chorvatsko splňuje ekonomická kritéria pro přijetí eura. V lednu 2023 se tak stane dvacátou zemí, která se připojí k jednotné evropské měně. Evropská centrální banka ve své zprávě uvedla, že chorvatská ekonomika zůstala dostatečně synchronizovaná se zbytkem eurozóny, přestože inflace a veřejný dluh Chorvatska prudce vzrostly v důsledku následků pandemie a ruské invaze na Ukrajinu. Rozhodnutí vychází z hodnocení konvergence Chorvatska a znamená úspěch pro zemi, která usiluje o přijetí eura od svého vstupu do Unie v r. 2013.

Ivo Šlosarčík

Kondicionalita právního státu v unijním rozpočtu : nová pravidla na pomezí práva a politiky

Jurisprudence, Sv. 31, (2022) č. 2, s. 34-40

Článek se věnuje novému mechanismu kondicionality/podmíněnosti právního státu při distribuci unijního rozpočtu, který je zmiňován v souvislosti s formalizovanými právními kroky Evropské komise zpochybňujícími kompatibilitu reforem soudnictví v Polsku a Maďarsku s unijním právem. Autor podává přehled o vyjednávání nařízení o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (č. 2020/2092), zpochybnění platnosti nařízení ze strany Maďarska a Polska a o stanovisku generálního advokáta k maďarské a polské žalobě. Návazně představuje rozsudek SDEU ze 16. února 2022, který potvrzuje, že cílem nového nařízení je zajistit řádné finanční řízení distribuce zdrojů z rozpočtu EU. Nařízení je dostatečně přesné, aby nový unijní režim respektoval unijní principy právní jistoty a předvídatelnosti dopadů unijní regulace. V závěru autor zvažuje budoucnost kondicionality právního státu v EU a upozorňuje, že spor o kondicionalitu dále demonstroval štěpení mezi starými a novými unijními státy. - Poznámky.

The case for seizing Russian assets to rebuild Ukraine

Důvody pro zabavení ruského majetku na obnovu Ukrajiny

Financial Times, Vol. 2022, No. 41033 (6.6.2022), p. 16

Článek zvažuje argumenty pro a proti využití zmrazených ruských aktiv k financování poválečné obnovy Ukrajiny. I když existují morální důvody pro zajištění, aby agresor zaplatil za škody, pro zachování morální převahy musí demokratické státy podporující Ukrajinu dodržovat řádný proces a zásady právního státu. Úvaha zmiňuje hlavní problémy při zabavování ruského majetku: zmrazení majetku (zbavení vlastníků jeho užívání) se právně i prakticky liší od jeho konfiskace a přerozdělení; západní spojenci navíc sami nejsou s Ruskem ve válce. Boj na obranu globálního systému založeného na pravidlech jako základ míru a bezpečnosti by měl zahrnovat i to, aby se Kreml právně a finančně zodpovídal za lidské a ekonomické oběti své války - ale ne za cenu ohrožení hodnot, které Západ prosazuje.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Kadijatu Zainab Bangura, Abraham Zaqi Kromah

An overview of the WTO's plurilateral agreement on services domestic regulation

Přehled vícestranné dohody WTO o národní regulaci služeb

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 4, p. 177-182

Navzdory existenci "Všeobecné dohody o obchodu službami" (GATS) z r. 1995 a vzestupu mezinárodního obchodu se službami existují stále v této oblasti významné bariéry. V prosinci 2021 představilo 67 členů Světové obchodní organizace dokument s názvem "Joint Initiative Reference Paper on Services Domestic Regulation". Tento dokument (tzv. "společná iniciativa") je výsledkem jednání, jehož cílem bylo zajistit, aby národní regulace a jiné požadavky (licence, technické standardy, aj.) nepředstavovaly zbytečnou překážku při obchodu se službami. Článek popisuje pozadí jednání a obsah nového dokumentu. - Poznámky.

Bert Rürup

Die Welt wird neu geordnet - das ist teuer

Svět je nově uspořádáván - a je to drahé

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 107 (3.6.2022), S. 12

Komentář ke změně globalizačního paradigmatu v důsledku narušení zásobovacích řetězců nejen během pandemie koronaviru, ale zejména v důsledku ruské invaze na Ukrajinu a blokáce černoomořských námořních dopravních tras. Dlouhodobé zpomalení zásobování, zejména na dlouhé vzdálenosti, dopadá na většinu průmyslových i obchodních odvětví a spolu s inflací bude mít značné politické dopady, jak na národní, tak především na globální úrovni. Představuje také zásadní výzvu pro peněžní politiku, zejména pro ECB.

Chain reaction : world trade

Řetězová reakce : světový obchod

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9301, p. 16-18

Článek se věnuje změnám v dodavatelských řetězcích, ke kterým již pozvolna začíná docházet, přičemž trend bude pravděpodobně pokračovat a přinese s sebou nejen odolnější dodavatelské řetězce, ale také vyšší náklady. Zatímco dřívější rizika, která odhalila křehkost těsných dodavatelských řetězců (např. povodně v Thajsku či japonské zemětřesení v r. 2011), změny spíše nevyvolala, události posledních let (americká cla na čínské zboží, pandemie nemoci covid-19 a související výpadky v řetězcích, válka na Ukrajině a sankce uvalené na Rusko) již přiměly podniky jednat. Nedochozí sice k "reshoringu" (přesun výroby zpět domů), firmy se však přizpůsobují jinak - např. uzavírají smlouvy s více dodavateli, budují sklady a nájímají zaměstnance v jiných zemích mimo Čínu. Z tohoto trendu nyní budou těžit ostatní asijské země, nebo např. i Mexiko. Přebudování dodavatelských řetězců nicméně potrvá déle a proces s sebou ještě může nést různé šoky a zmatky. -- Viz i příspěvky na s. 9 a na s. 52-55.

kolektiv autorů odd. 216 GŘC

Kontroly ex offio : ohlédnutí za rokem 2021

Clo-douane, Sv. 56, (2022) č. 6, s. 12-13

Článek se věnuje kontrolám po propuštění zboží do oběhu v r. 2021. Jedná se o daňové kontroly, jejichž předmětem jsou povinnosti podle celních předpisů. Kontroly provádějí zaměstnanci celní správy. V příspěvku jsou nejprve stručně uvedeny typy kontrol, následně jsou popsány statistiky (celkové počty kontrol, počty porušení právních předpisů, úniky na clech a daních) a vysvětleny jsou i fiskální dopady kontrol a změny, ke kterým dojde ještě v letošním roce (novelizace vyhlášky č. 245/2016 Sb., pořadatelsví setkání expertní skupiny Visegrádské čtyřky).

Noah A. Barr

The EU-UK investment regime after Brexit : in search of an equilibrium?

Investiční režim mezi Evropskou unií a Velkou Británií po brexitu : hledání rovnováhy?

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 4, p. 146-157

Příspěvek popisuje ustanovení o investicích v Dohodě o obchodu a spolupráci (EU-UK Trade and Cooperation Agreement, TCA) uzavřené mezi Velkou Británií a Evropskou unií v prosinci 2020 v návaznosti na rozhodnutí Velké Británie o odchodu z EU. Jedním z problémů je, že TCA neupravuje bilaterální dohody uzavřené v minulosti mezi Británií a různými členskými zeměmi EU (před brexitem byly tyto dohody považované soudy za neplatné, TCA je nicméně výslovně neukončuje a jejich nynější platnost je podle autora nejistá). Nekompatibilitu bilaterálních investičních smluv uzavíraných mezi členskými státy EU s právem Evropské unie autor demonstruje mj. na případu Achmea (C-284/16), ve kterém byla posuzována bilaterální investiční dohoda uzavřená na počátku 90. let mezi Nizozemím a Československem. - Poznámky.

Podnik a podnikání

Hind Benitto, Benjamin Hadjibeyli, Matéo Maadini

Analysis of France's state-guaranteed loan scheme at end-2021 [elektronický zdroj]

Analýza francouzského systému státem garantovaných půjček na konci roku 2021

Trésor-economics, No. 303 (2022), p. 1-9

Francie představila na počátku pandemie covid-19 systém státem garantovaných půjček (prêts garantis par l'État, PGE) s cílem podpořit likviditu podniků. V příspěvku jsou zkoumány výsledky programu na konci r. 2021, tj. po roce a půl od zavedení - je zjišťováno, jaké typy podniků patřily mezi hlavní příjemce, k jakým účelům byly půjčky využity a jak nákladný byl program pro francouzské veřejné finance. - Poznámky. -- Viz i související příloha dostupná ke stažení v samostatném souboru. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/06/Tresor_Economics_303_2022.pdf

On her CEO's secret service : corporate espionage

V tajných službách generálního ředitele : průmyslová špionáž

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9299, p. 53-54

Průmyslová špionáž se už netýká jen citlivých odvětví, jako je např. obrana či farmaceutický průmysl, ale proniká všude: např. i do vzdělávání či zemědělství. Důvodem je růst významu nehmotné ekonomiky a vynalézavost hackerů. Podniky si začínají uvědomovat nutnost dobře chránit obchodní tajemství (patentovou ochranu nelze v mnoha případech použít). Nestačí také jen zabezpečit IT systémy, k únikům informací dochází i analogovými cestami. Hrozbou pro americké podniky přitom není jen Čína a jí podobné státy, ale i přátelské země, jako např. Izrael. Průmyslové špionáži nahrává i doba: mobilita zaměstnanců je na rekordně vysoké úrovni, podniky se v době hospodářského poklesu obvykle uchylují k zoufalým činům a geopolitická situace je stále napjatější.

Emil Adamek, Jan Janku

What drives small business crowdfunding? : impact of macroeconomic and financial factors

Co je hnací silou financování malých podniků prostřednictvím crowdfundingu? : vliv makroekonomických a finančních faktorů

Finance a úvěr, Vol. 72, (2022) No. 2, p. 172-196

V rámci studie autoři reagují na rostoucí popularitu platform mikrofinancování a s tím související rostoucí objem finančních prostředků, které přes tyto platformy proudí. Věnují se crowdfundingovému financování založenému na odměnách, které je alternativou k tradičním bankovním úvěrům založeným na dluhu. Zkoumají faktory, které každoročně ovlivňují poptávku po crowdfundingových finančních prostředcích v konkrétní zemi. Na základě souboru dat ze 27 zemí OECD v období 2009-2016 zjišťují, že objem požadovaných crowdfundingových finančních prostředků závisí na dostupnosti a efektivitě institucí tradičního bankovního sektoru a finančních trhů. Analýza rovněž ukazuje, že makroekonomické proměnné, jako je růst HDP, ovlivňují poptávku po crowdfundingovém financování stejným způsobem, jakým ovlivňují poptávku po tradičních bankovních úvěrech. Poptávka po crowdfundingovém financování založeném na odměňování je obecně vedena podobnými motivy jako poptávka po úvěrech stínového bankovníctví. - Poznámky.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Marek Černochoch

Legislativa a regulace vs. poradenský trh

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 4, s. 28-29

Stručný komentář k připravovaným legislativním a regulatorním změnám českého finančněporadenského trhu. Je zmíněno přijetí zákona o panevropském osobním penzijním produktu (PEPP), nové alternativy k existujícím penzijním produktům, i novela koncepce rozvoje kapitálového trhu, jež je stále v legislativním jednání. Autor dále přibližuje navrhovanou změnu zákona o dluhopisech (nové emisní podmínky podlimitních nabídek dluhopisů), očekávanou novelu zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a rovněž vývoj regulace na poli kryptoaktiv MiCA. Informuje o práci na návrhu výkladového materiálu ČNB k nahrávání hovorů v oblasti finančních služeb.

Životní i neživotní pojištění roste téměř o 10 procent

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 5, s. 54-55

Analýza meziročního vývoje českého pojistného trhu na základě údajů ČAP za první čtvrtletí r. 2022. Je zdůrazněno výrazné zrychlení růstu předepsaného pojistného v neživotním pojištění, meziroční růst počtu nově uzavíraných smluv životního pojištění i výjimečný nárůst v oblasti podnikatelského pojištění o 16,2 %. Vzhledem k prudkému zvyšování inflace, která překročila hranici 14 %, se ale výrazně rozchází nominální a reálný růst předepsaného pojistného. Graf dokládá vývoj předepsaného smluvního pojistného v období 2017-2021.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Klara Geywitz ; rozhovor vedli Max Biederbeck-Ketterer, Max Haerder

"So etwas können wir uns nicht mehr leisten"**"Takové věci si už nemůžeme dovolit"**

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 23, S. 31-32

Rozhovor se spolkovou ministryní pro bydlení, rozvoj měst a výstavbu K. Geywitzovou, kde hovoří o inflaci, propadu stavebnictví a lepších podmínkách pro vlastnické bydlení.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Carsten Volkery

EU einigt sich auf Mindestlohn-Richtlinie**EU se shoduje na směrnici k minimální mzdě**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 109 (8.6.2022), S. 11

Představitelé Evropské komise, Evropské rady a Evropského parlamentu došli ke shodě na podmínkách minimální mzdy ve členských státech EU. Ta by měla nově být aktualizována každé dva roky, shodovat se s mezinárodními standardy a 80 % uzavřených pracovních poměrů má být vázáno kolektivní smlouvou. Směrnice nestanovuje konkrétní částku minimální mzdy a podle kritiků, zejm. z řad svazů zaměstnavatelů, je definována značně vágně, především v rámci výpočtu výšky minimální mzdy, která by měla postačovat k "slušnému životu". Mezinárodní standardy minimální mzdy pak definuje požadavkem na minimální mzdu ve výši přinejmenším 50 % hrubé průměrné mzdy v daném státě. Skandinávské státy s vlastním modelem mezd se od plánu distancují. Obecně je směrnice kritizována pro snahu dosáhnout zvýšení minimální mzdy čistě politickou cestou. Nevyjasněné zůstávají i mechanismy implementace.

By Sonja Settele

How do beliefs about the gender wage gap affect the demand for public policy?**Jak přesvědčení o genderové mzdové mezeře ovlivňuje poptávku po veřejné politice?**

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 475-508

Autorka na základě online experimentu provedeného mezi více než 4 tisíci respondenty v USA zkoumá vztah mezi přesvědčením účastníků o existenci tzv. genderové mzdové mezery (gender pay gap) a jejich poptávkou po opatření, jež by měla mzdovou mezeru odstranit. Přesvědčení podle autorčiných závěrů ovlivňují poptávku po opatření, neměla by však být příčinou polarizace společnosti. Dále autorka mj. zkoumala faktory, které ovlivňují změnu poptávky po opatření. - Poznámky.

Cyprien Batut

How effective was remote working for managing the COVID-19 pandemic? [elektronický zdroj]**Jak účinná byla práce na dálku pro zvládnutí pandemie covid-19?**

Trésor-economics, No. 304 (2022), p. 1-4

Po propuknutí pandemie nemoci covid-19 začala téměř čtvrtina zaměstnanců ve Francii pracovat na dálku (při dalším lockdownu šlo o pětinu zaměstnanců), ačkoli před pandemií byla práce na dálku v zemi spíše výjimečná. Cílem bylo udržet ekonomickou aktivitu a snížit mobilitu pracovníků, a tím i omezit šíření nemoci. V příspěvku je zkoumána efektivita tohoto protiepidemického opatření ve Francii - prostřednictvím ekonometrických metod jsou vyčísleny dopady práce na dálku na růst mobility po

ukončení lockdownu, nadměrnou úmrtnost a podíl zkrácených pracovních úvazků. - Poznámky. -- Článek vychází z pracovního dokumentu DG Trésor "Télétravail et crise sanitaire". -- Viz i příspěvek "What do we know about the economic effects of remote work?" v č. 270/2020. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/06/Tresor_Economics_304_2022.pdf

By Ekaterina Jardim, Mark C. Long, Robert Plotnick, Emma van Inwegen, Jacob Vigdor, and Hilary Wething

Minimum-wage increases and low-wage employment : evidence from Seattle

Růst minimálních mezd a zaměstnanost na pracovních pozicích s nízkými mzdami : poznatky ze Seattlu

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 263-314

V příspěvku jsou analyzovány dopady dvou zvýšení minimální mzdy v letech 2015-2016 v americkém Seattlu na trh práce. Je mj. zjištěno, na jakých pozicích vzhledem k výši mezd došlo ke změnám zaměstnanosti, jak se změnil počet odpracovaných hodin či jak opatření ovlivnilo fluktuaci pracovníků. - Poznámky.

Mzdový vývoj v České republice

Sondy, Sv. 2022, č. 3, s. 18-19

Bližší pohled na vývoj mezd v období 2018-2021 v ČR a jeho hodnocení z pohledu ČMKOS. Statistické údaje ukazují, že vývoj průměrné mzdy i mzdy na úrovni mediánu je i nadále v podnicích s kolektivní smlouvou podstatně příznivější než v podnicích, kde kolektivní smlouva uzavřena nebyla. V příspěvku jsou shrnuty charakteristické rysy vývoje mezd a platů ve sledovaném období i valorizace minimální mzdy a další cíle ČMKOS ve mzdové oblasti. -- Více k průměrné mzdě a reálným příjmům ke konci r. 2021 viz Sondy č. 4/2022, s. 17.

By Sebastian Butschek

Raising the bar : minimum wages and employers' hiring standards

Zvyšování laťky : minimální mzdy a standardy zaměstnavatelů při najímání zaměstnanců

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 91-124

Autor v příspěvku analyzuje německou minimální mzdu s cílem zjistit, zda její zavedení v r. 2015 vedlo ke změně najímaných zaměstnanců z hlediska jejich produktivity. Použita byla data z téměř 1500 středních a velkých firem z let 2010-2016. Dopady minimální mzdy na přijímání zaměstnanců byly v příspěvku potvrzeny; do určité míry změny v najímání pracovníků kompenzovaly zaměstnavatelům zvýšení mzdových nákladů u nejméně produktivních pracovníků. - Poznámky.

By Damon Jones and Ioana Marinescu

The labor market impacts of universal and permanent cash transfers : evidence from the Alaska Permanent Fund

Vliv univerzálních a trvalých peněžních transferů na trh práce : poznatky z fondu "Alaska Permanent Fund"

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 315-340

Od r. 1982 dostávají obyvatelé Aljašky pravidelnou roční dividendu z fondu "Alaska Permanent Fund" (jedná se o fond, do kterého plynou prostředky z těžby a prodeje ropy). Autoři se zabývají vlivem této dividendy na zaměstnanost, objem částečných pracovních úvazků i na zaměstnanost podle sektorů. Zaměstnanost podle zjištění autorů peněžní transfery spíše neovlivnily, díky opatření však došlo k růstu zaměstnání na částečný úvazek o 17 %. - Poznámky.

By Alicia Atwood

The long-term effects of measles vaccination on earnings and employment

Dlouhodobé účinky očkování proti spalničkám na výdělků a zaměstnanost

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 34-60

Autorka se zabývá vlivem očkování proti spalničkám, které bylo zavedeno v r. 1963, na americký trh práce. Je zjištěno, že očkování přispělo k růstu výdělků i zaměstnanosti. Příčinou je vyšší produktivita. Pozitivní účinky vakcinace se projevují v dlouhodobém časovém horizontu (u dospělé populace, která očkováním prošla v dětství). - Poznámky.

Olga Bičáková

Vstup ukrajinských uprchlíků na trh práce v ČR

Sondy, Sv. 2022, č. 4, příl. Právní servis s. vii-viii

Autorka přibližuje obsah zákona č. 66/2022 Sb. z března 2022 o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Úprava se vztahuje na cizince, kterým byla v ČR poskytnuta dočasná ochrana v souvislosti s hromadným přílivem vysídlenců. Autorka charakterizuje podmínky volného vstupu na trh práce, možnost využívání služeb zaměstnanosti a podpory v nezaměstnanosti. -- Více k Lex Ukrajina II viz UNES č. 6/2022, s. 31-32.

Vojtěch Jirásko

Vybrané problematické okruhy agenturního zaměstnávání v poměrech české a německé právní úpravy

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 30, (2022) č. 1, s. 7-47

Článek přináší analýzu stěžejních parametrů agenturního zaměstnávání v českém zákoníku práce a v německé legislativě. Autor se zaměřuje na otázky doby dočasného přidělení, délky trvání pracovního poměru nebo fenoménu fikce pracovního poměru v agenturních vztazích. Rozebírá možnost přenositelnosti některých instrumentů do tuzemské pracovněprávní úpravy. Autor rovněž zvažuje další normativní vývoj této oblasti a závěry a doporučení podepírá konkrétními daty empirického výzkumu za roky 2016-2020. - Poznámky.

Alex Worobjow

Wenn Arbeitnehmer verschwinden : die öffentliche Zustellung von Arbeitsvertragsdokumenten

Když zaměstnanci zmizí : veřejná služba doručení dokumentů pracovních smluv

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 19, S. 1196-1200

Článek se zabývá právní situací v případech, kdy zaměstnanci již nelze doručovat písemnosti, protože se v průběhu pracovního poměru odstěhoval neznámo kam. Za tímto účelem je zkoumán příslušný nástroj veřejné služby. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 70, (2022) č. 6

Konto pracovní doby a zkušenosti s jeho implementací (s. 7-12); Komparace právní úpravy náhrady újmy vzniklé pracovním úrazem či nemocí z povolání s občanskoprávní úpravou: náhrada bolesti a ztížení společenského uplatnění (s. 23-31); Cestovní náhrady v souvislosti s místem výkonu práce a pravidelným pracovištěm (s. 32-34); OECD: Mzda pohledem zaměstnance a zaměstnavatele - zdanění práce (s. 41-43); Zastřené zprostředkování zaměstnání - judikát NSS sp. zn. 4 Ads 349/2021 (s. 44-47); Zdravotní pojištění - chyby zaměstnavatele a jejich řešení (s. 48-51).

Právo

Michal Nohel

Akt o digitálních trzích: snaha o omezení obrů

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 5, s. 36-41

Příspěvek se věnuje novému regulačnímu počínu Evropské komise, reagujícímu na negativní zkušenosti se zneužíváním dominantního postavení ze strany globálních technologických společností, ve formě Aktu o digitálních trzích (Digital Markets Act, DMA). Hlavním cílem DMA je zajištění spravedlivých a otevřených digitálních trhů a transparentní hospodářské soutěže. Autor definuje klíčové pojmy DMA (strážce/gatekeeper, hlavní služby platformy/core platform service), online zprostředkovatelské služby i zakázané praktiky strážců, které omezují otevřenost hospodářské soutěže nebo jsou nespravedlivé. Přehledně shrnuje konkrétní povinnosti strážců a související zákazy, jakož i navrhované sankce při nedodržení pravidel DMA. - Poznámky. -- Třetí díl seriálu o digitálních službách (březen - září 2022).

Jan Měkota, Anna Cervanová

Concurrent enforcement of DMA and competition law and ne bis in idem principle

Souběžná aplikace nařízení o digitálních trzích (DMA) a soutěžního práva z hlediska principu ne bis in idem

Antitrust, Vol. 2022, No. 1, p. 11-15

Výčet povinností a zákazů představený v návrhu nařízení o digitálních trzích (Digital Market Act, DMA) navazuje na diskuse o tzv. novém nástroji pro soutěžní právo v oblasti digitálních technologií. Jednotlivé povinnosti a zákazy vycházejí z nedávných případů a rozhodnutí vydaných v řízeních o zakázaných dohodách nebo zneužití dominantního postavení v souvislosti s čl. 101 a čl. 102 Smlouvy o fungování EU. Autoři v článku rozebírají otázku, zda se chráněné právní zájmy obsažené v DMA liší nebo překrývají se zájmy chráněnými systémem evropského soutěžního práva, zejména pak v kontextu zásady ne bis in idem a jejich případných dopadů. - Poznámky.

Timo Wilken, Thanos Rammos

Der Data Act – Chancen und Risiken für Unternehmen durch das geplante europäische Datengesetz

Nařízení o evropské správě dat- příležitosti a rizika pro firmy v rámci plánovaného evropského zákona o datech

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 20, S. 1241-1248

Evropská komise nedávno předložila návrh nařízení o evropské správě dat. Jako součást právního rámce evropské ekonomiky založené na datech má vytvořit právní základ pro přístup k údajům a jejich používání. V EU se generuje obrovské množství osobních, ale i průmyslových údajů, např. prostřednictvím připojených zařízení. Výrobci těchto zařízení a poskytovatelé služeb, kteří shromažďují údaje, musí nová práva na údaje zavést a zajistit již v návrhu výrobku/služby. Měly by být odstraněny překážky bránící změně služeb cloudového zpracování dat a mělo by se zabránit zneužívání smluvních ustanovení týkajících se přístupu k údajům a jejich používání ve vztahu k malým a středním podnikům. V článku jsou představeny základní předpisy a jsou podrobeny kritickému hodnocení. - Poznámky.

Heinrich Weber-Grellet

Entwicklungen des europäischen Steuerrechts

Vývoj evropského daňového práva

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 22, S. 1344-1349

Článek se věnuje vývoji evropského daňového práva, které zahrnuje vlastní daňové právo EU, normy primárního práva Unie, zejména základní svobody a zákaz diskriminace, pokud mají vliv na vnitrostátní daně a vnitrostátní daňové právo, sekundární a terciární právo Unie (nařízení a směrnice; delegace podle článku 290 Smlouvy o fungování Evropské unie) a jeho provedení ve vnitrostátním právu v oblasti nepřímých a přímých daní. - Poznámky.

Patricia Mučka Pevala

Fikce doručení a její vymezení

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 11, s. 404-409

Autorka analyzuje způsob vyjádření fikce doručení (náhradní doručení) ve správním, občanském a trestním právu a podrobněji se zaměřuje na její zakotvení ve zvláštní správněprávní úpravě. Zabývá se i otázkou, zda by se měla úprava ve správním řádu inspirovat jinými procesními předpisy, či nikoliv. Uvádí, že správní řád rozlišuje s ohledem na způsob doručování několik fikcí doručení - doručení do datové schránky, doručení u tzv. jiných způsobů doručování včetně doručování na elektronickou adresu, doručování veřejnou vyhláškou aj. Autorka zdůrazňuje, že správní řád je na rozdíl od jiných procesních předpisů v předmětné oblasti komplexní. - Poznámky.

Krzysztof Lasiński-Sulecki

Is soft law making hard law too hard?

Komplikují nezávazné pokyny až příliš závazné předpisy?

Global trade and customs journal, Vol. 17, (2022) No. 4, p. 171-176

Autor se v příspěvku zabývá "soft law" v celní a daňové oblasti. "Soft law" jsou nezávazné pokyny mezinárodních organizací, které vysvětlují, jak mají být chápány a aplikovány závazné mezinárodní

předpisy ("hard law"). Konkrétně autor popisuje "soft law" v oblasti celní klasifikace, smluv o zamezení dvojího zdanění a jejich vzájemnou provázanost s národní legislativou. Poukázáno je i na některé právní problémy, které jsou spojené s podobnými pokyny v praxi (mj. zda jsou skutečně nezávazné; otázka retroaktivity). - Poznámky.

Martin Hadinec

Kritérium soukromého dlužníka v systému kritéria subjektu v tržním prostředí

Správní právo, Sv. 55, (2022) č. 3-4, s. 184-199

Článek se zabývá nově ustanoveným kritériem soukromého dlužníka v rámci systému práva veřejných podpor. Toto kritérium patří do systému kritéria subjektu v tržním prostředí užívaného k posouzení, zda došlo ke zvýhodnění podniku či nikoliv. Podle kritéria soukromého dlužníka nesmí veřejný dlužník v obecné rovině uhradit více, než kolik činí samotný dluh, a musí pečlivě hlídat, zda částka požadovaná věřitelem odpovídá skutečnosti. Po vymezení základních znaků pojmu veřejná podpora autor dělí kritéria subjektu v tržním prostředí na kritérium soukromého investora, soukromého věřitele a soukromého prodávajícího a popisuje historické okolnosti jejich přijetí. Charakterizuje také vzájemné vztahy jednotlivých kritérií vůči sobě. Návazně popisuje judikaturu, která vymezila nové kritérium soukromého dlužníka (zejména případ polské společnosti AW), analyzuje argumentaci SDEU a řeší některé základní otázky, které toto kritérium přináší. - Poznámky.

Jakub Handrlica

Mezinárodní právo správní : skica právní disciplíny

Právník, Sv. 161, (2022) č. 5, s. 454-468

Autor představuje mezinárodní právo správní jako specifickou oblast práva, rozebírá jeho vztah k jiným právním odvětvím a přibližuje předmět jeho zájmu. Věnuje se vybrané terminologii, konceptualizaci této právní disciplíny a pojetí českého mezinárodního práva správního jako autonomní disciplíny práva. Autor zastává tezi, že mezinárodní právo správní je specifickou disciplínou zvláštní části správního práva. S ohledem na dlouhodobé tendence nárůstu cizích prvků ve vztazích správního práva lze očekávat, že jeho význam bude posilovat. - Poznámky.

Ondřej Horák

Obyčejové právo v českém právním řádu

Právník, Sv. 161, (2022) č. 5, s. 443-453

Autor rozebírá otázku, zda je právní obyčej jedním z pramenů kontinentálních právních řádů. Na základě zahraničních publikací se článek snaží ukázat, že obyčejové právo stále bývá uznáváno jako pramen kontinentálního práva, někde výslovně právními předpisy (např. občanskými zákoníky Španělska a Švýcarska), jinde výkladem (v Německu či Rakousku). Pozornost je věnována také problematice ustálené judikatury jako jednoho z druhů obyčejového práva. Dále autor charakterizuje pojem a význam obyčejového práva v českém právním řádu a představuje konkrétní případy, které je možné chápat jako působení právního obyčeje v českém právu (v případě vyloučení či zúžení aplikace právní úpravy, rozšíření její aplikace či zmírnění tvrdosti). - Poznámky.

Jan Flídr

Ověření příjmů a výdajů při posouzení úvěruschopnosti u smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 10, s. 343-355

Kritická analýza rozhodovací praxe finančního arbitra ČR a některých soudů nižších stupňů k posouzení otázky, zda poskytovatel spotřebitelského úvěru řádně ověřil příjmy a výdaje spotřebitele. Autor se nejprve věnuje unijní úpravě posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a vysvětluje význam obecných pokynů Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) pro interpretaci českého zákona o spotřebitelském úvěru. Dále se zabývá významem celkové výše spotřebitelského úvěru pro rozsah vyšetřovací povinnosti poskytovatele při posuzování úvěruschopnosti. Dle autorova názoru je česká rozhodovací praxe v rozporu s názory SDEU, když po poskytovatelích nehypotečního úvěru požaduje systematické ověřování příjmů a výdajů spotřebitele. V závěru autor navrhuje úpravu rámce vyšetřovací povinnosti poskytovatele při posuzování úvěruschopnosti. - Poznámky.

Jitka Jelínková

Posouzení přiměřenosti výše pokuty za přestupek

Správní právo, Sv. 55, (2022) č. 3-4, s. 149-159

Blíže k problematice odůvodnění výše pokuty za přestupek. Autorka shrnuje základní pravidla správního uvážení o výši pokuty, která spočívají v povinnosti zhodnotit všechny relevantní okolnosti posuzovaného skutku, ať již jde o kritéria v zákoně výslovně uvedená, nebo o hlediska další, významná pro projednávaný případ. Dále rozebírá některé složitější otázky posouzení přiměřenosti výše pokuty za přestupek, resp. zákonnosti způsobu jejího stanovení, jimiž se opakovaně zabývala judikatura. Jde o hodnocení osobních a majetkových poměrů pachatele v případech hrozícího likvidačního charakteru sankce, otázku porušení zásady legitimního očekávání vybočením z obvyklé výše pokut v "typově srovnatelných" případech a vhodnost použití interních metodických pomůcek pro hodnocení jednotlivých zákonných kritérií pro určení výměru pokuty (bodového systému, interního sazebníku). - Poznámky.

Seizing opportunities : economic warfare

Využití příležitosti k zabavování : ekonomická válka

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9300, p. 62-63

Zabavování ruského majetku kvůli invazi Ruska na Ukrajinu a použití výnosů z prodeje tohoto majetku na pomoc Ukrajině s její obnovou se stalo jednou z široce diskutovaných záležitostí západních politiků. Příspěvek upozorňuje na právní a praktické překážky, které konfiskaci mnohdy brání, od obtížného dohledání majetku, přes nutnost jeho správy v případě zabavení, na což mnohé soukromé firmy nemají kapacitu, až po specifické právní podmínky, za kterých je vůbec možné aktiva v západním světě zabavit a které by přinášely i politické důsledky (např. nutnost označit Rusko za "nepřátelskou mocnost" či jej vyzvat ke změně režimu, k čemuž dosud nebyla vůle). Zmíněny jsou mj. i "kreativní nápady", jak diskutované překážky v praxi obejít; a do jaké míry je vůbec reálné, že bude konfiskace úspěšná. -- Viz i příspěvek na s. 10-11.

Adéla Nekvasilová

Soudit se online bude levnější, stát hodlá slevit na soudních poplatcích

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 5, s. 18-19

Pohled na současný stav elektronizace justice a online soudnictví v ČR. Je zdůrazněn očekávaný přínos ve formě zjednodušení, zrychlení a snížení nákladů v soudnictví. Odborníci kladně hodnotí elektronický platební rozkaz a elektronické zpřístupnění Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek NS, nedostatkem je pak absence elektronického spisu s dálkovým přístupem a zdlouhavý proces digitalizace. -- Bližší pohled na statistiku elektronického rozkazního řízení za období 2013-2020 viz s. 20-21.

Tomáš Král

Splatnost dluhu v závazkovém právu (teoretická část)

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 11, s. 381-391

Článek vysvětluje teoretické souvislosti hmotněprávní vlastnosti dluhu - jeho splatnosti (kdy dluh splněn být musí). Zaměřuje se na vývojová stádia dluhu, předpoklady aktivace právních následků nesplnění (porovnáním českého práva s vybranými zahraničními právními řády) a na čas plnění a způsoby jeho určení. Dále přibližuje definici výrazu "splatnost" a upozorňuje na limity konceptu splatnosti. Návazně jsou představeny liberační důvody a jejich vliv na splatnost dluhu a prodlení (příčina na straně věřitele) i změna splatnosti. Autor zdůrazňuje, že čas plnění dluhu je jednou z klíčových modalit plnění dluhu. - Poznámky.

Jakub Hollmann

Svěřenský fond v českém právním prostředí : jeho parametry, efektivní správa a daňové dopady. 2. část

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 10, s. 356-358

V českém právním řádu je možnost převedení majetku do svěřenského fondu zakotvena od r. 2014, kdy vstoupil v účinnost nový občanský zákoník. Česká úprava vychází z institutu tzv. trustů. V této části článku autor nejprve osvětluje plnou správu majetku ve svěřenském fondu a srovnává její rozdíly s prostou správou. Následně se zaměřuje na daňové dopady bezúplatného nabytí majetku svěřenskými

fondy (z hlediska daně z příjmů i DPH) a na daňové dopady nakládání s majetkem svěřenských fondů. Charakterizuje také daňové dopady bezúplatného majetkového prospěchu obmyšlených i ostatních typů majetkového prospěchu obmyšlených. Upozorňuje rovněž na některé problematické otázky spojené s českou právní úpravou, kterou nicméně hodnotí jako elegantní a funkční způsob, jak provést řízenou mezigenerační výměnu majetku a zajistit tak jeho stabilitu a ochranu. - Poznámky.

Petr Sprinz, Jiří Rahm

Vymáhání pohledávek z junk bondů

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 5, s. 52-55

Autoři nejdříve popisují expanzi tzv. junk bondů (podřadných dluhopisů), jak jsou označovány vysoce rizikové firemní dluhopisy s nízkým kreditním hodnocením, v ČR a charakterizují právní rámec podnikových dluhopisů a význam jejich emisního prospektu. Poté rozebírají situaci, kdy se emitent junk bondů dostane do finančních problémů (často v okamžiku splatnosti dluhopisů), a její řešení v rámci insolvenčního řízení, zejména z pohledu věřitele. Zaměřují se na možnosti věřitele ovlivnit proces insolvenčního řízení svou aktivní účastí a na nejvýznamnější rizika s insolvenčním řízením spojená.

Statistika. Demografie. Sociologie

A growth industry

Růstové odvětví

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9300, p. 68

Dlouhodobě se objevují kritici, kteří poukazují na to, že hrubý domácí produkt nemusí být vhodným měřítkem ekonomické aktivity kvůli tomu, že neodráží např. spokojenost obyvatelstva či stav životního prostředí. Nyní došlo ale v souvislosti s HDP k prohloubení jiného problému: od počátku pandemie se v USA zvyšuje rozdíl mezi hrubým domácím produktem (gross domestic product, GDP) a hrubým domácím důchodem (gross domestic income, GDI). Obvykle se tento rozdíl pohyboval okolo 1 %, v prvním čtvrtletí letošního roku se nicméně vyšplhal v USA až na 3,5 %. Příspěvek se zabývá možnými příčinami (zda dochází k nadhodnocení důchodů, nebo naopak k podhodnocení firemních investic) a tím, zda lze problém řešit sledováním "hrubého domácího výstupu" (gross domestic output, GDO), což je průměr z obou hodnot. Citována je také nová studie ekonomů z Regionální federální rezervní banky v Clevelandu, ve které se autoři snažili zpřesnit výpočet HDP.

Holger Lüthen, Carsten Schröder, Markus M. Grabka, Jan Goebel, Tatjana Mika, Daniel Brüggmann, Sebastian Ellert, Hannah Penz

SOEP-RV : linking German socio-economic panel data to pension records

SOEP-RV : propojení německých socioekonomických panelových dat s důchodovými záznamy

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 242, (2022) No. 2, p. 291-307

Článek se zabývá potenciálem německého projektu SOEP-RV. Ten propojuje data účastníků socioekonomického panelového šetření (SOEP) s jejich individuálními záznamy o důchodovém pojištění. Autoři přibližují projekt propojování záznamů (record linkage) a upozorňují na potenciál analýzy propojených dat. - Poznámky.

Terézia Seresová

Transformation of integration policies : the case of the Slovak and Czech Republic

Přeměny integračních politik : na příkladu Slovenské a České republiky

Ekonomické rozhledy, Sv. 51, (2022) č. 1, s. 74-97

Autorka se zaměřuje na vývoj integračních politik České republiky a Slovenské republiky od vzniku samostatných států. Prostřednictvím analýzy legislativních dokumentů zjišťuje, jak tyto státy v současnosti přistupují k politice integrace cizinců. Po charakteristice teoretických východisek tvorby integrační politiky přináší autorka přehled mezinárodní migrace v ČR a v SR po r. 1993. V samostatné části zkoumá období po r. 2015, kdy došlo k zásadnímu zlomu ve vnímání migrantů ve společnosti. Autorka uvádí, že oba zkoumané státy na jedné straně vykazují odlišnosti v celkovém počtu přistěhovačů, na druhou stranu ale politici v obou zemích přistupují k tématu migrace s podobnou rétorikou. Výsledky analýzy dat mezinárodního indexu MIPEX (Migration Integration Policy Index)

ukazují, že je ČR v přístupu k integraci migrantů připravena komplexněji než SR, a přistupuje k otázkám, které jsou spojené s každodenním životem migrantů, více systémově. Integrovaná politika ČR je nastavena efektivněji, než slovenská integrační politika. - Poznámky.

Účetnictví

Ivan Macháček

Mimořádné odpisy hmotného majetku v roce 2022

Účetnictví v praxi, Sv. 26, (2022) č. 6, s. 8-11

Zákon č. 609/2020 Sb., novelizující mimo jiné § 30a zákona o daních z příjmů, zavedl možnost uplatnění tzv. mimořádných odpisů u hmotného majetku s určitým časovým omezením pořízení tohoto majetku. Autor vysvětluje, jak lze tuto kategorii odpisů uplatnit v r. 2022. Zaměřuje se také na technické zhodnocení na hmotném majetku odpisovaném formou mimořádných odpisů. Problematika je dokreslena řadou příkladů.

Pavel Běhounek

Účetní závěrka s. r. o. - schválení, zveřejnění a podklad k rozdělení zisku

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 6, s. 19-22

Článek se věnuje sestavení a schválení účetní závěrky i úzce souvisejícím povinnostem jejího zveřejnění a jejího využití jako podkladu pro rozhodování o výplatě podílů na zisku s. r. o. Přibližuje také možnosti oprav účetní závěrky. Autor představuje i důležitou novinku, která se může poprvé použít pro účetní závěrku r. 2021, tou je možnost jejího zveřejnění prostřednictvím přiznání k dani z příjmů právnických osob. Problematika je dokreslena příklady.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 29, (2022) č. 5

Insolvenční řízení a porušení předpokladu trvání podniku v dohledné budoucnosti (s. 5-9); Vybrané aspekty znaleckého ocenění při insolvenčním řízení (s. 10-15); Praktické aspekty procesu obecné zkoušky insolvenčního správce (s. 16-19); Likvidace obchodních korporací (s. 20-26); Insolvenční praxe z pohledu insolvenčního soudce: rozhovor se Zdeňkem Strnadem, soudcem insolvenčního soudu (s. 27-31); Dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu - rezerva na nevyčerpanou dovolenou (s. 31-32).

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí

Sv. 2022, č. 2

Výběr auditora, jeho nezávislost a kvalifikace při ověřování účetních závěrek (s. 9-14); Promlčení přestupků účetních jednotek (s. 15-17); Základní informace k pomocnému analytickému přehledu - PAP (s. 18-24); Rovnoprávnost forem účetních záznamů (s. 25-26); Veřejná sbírka v účetnictví nestátních neziskových organizací (s. 27-34); Účetní doklady v informačních systémech (s. 35-38); Specifika (zvláštnosti) ve vedení účetnictví územních samosprávných celků a příspěvkových organizací (s. 40-46).

Veřejná správa

Lenka Matochová, Markéta Adámková, Jana Nedvědická

Kde končí povinnost národního zacházení s dodavateli?

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 3 (květen), s. 4-9

Česká právní úprava obsahuje princip národního zacházení jako zásadu zadávání veřejných zakázek. Dodavatele z tzv. třetích zemí princip národního zacházení nekryje, nicméně nejsou stanoveny meze zadavatelů při zacházení s ostatními dodavateli. Autorky představují vývoj evropského nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek (International Procurement Instrument, IPI), který má stanovit podmínky a způsob omezení účasti dodavatelů ze třetích zemí v zadávacích řízeních. Dále informují o připravovaném nařízení o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh, jež zavádí opatření proti nespravedlivému zvýhodnění dodavatelů, jimž byla od třetí země poskytnuta veřejná

podpora narušující vnitřní trh. Zvláštní kapitolu ohledně národního zacházení se zahraničními dodavateli v důsledku hospodářských sankcí představuje možnost omezit účast v zadávacích řízeních ruským dodavatelům či dodavatelům s vazbami na Rusko.

Návrh novely zákona o státní službě

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 11, příl. Legislativa s. iii

Informace o projednávané novele zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (sněmovní tisk č. 215), a charakteristika dílčích cílů, které návrh sleduje. Změny mají přispět k depolitizaci a profesionalizaci státní služby, motivovat státní zaměstnance k dalšímu profesnímu rozvoji a k vyšší kvalitě vykonávané služby a posílit v tomto ohledu i odpovědnost představených. Nabytí účinnosti zákona se navrhuje k 1.1.2023.

Přeměna soustavy stavební správy

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 10, Aktualita s. ii

Informace o připravovaných změnách v systému organizace stavební správy, který s účinností od 1.7.2023 nastavil nový stavební zákon č. 283/2021 Sb. Cílem návrhu je, aby nová struktura reagovala na skutečný výkon stávajících stavebních úřadů a ustanovila stavební úřad tam, kde bude k dispozici dostatek kvalifikovaných úředníků a zároveň bude zajištěna digitalizace stavební agendy. V institucionální rovině dojde k zachování smíšeného modelu veřejné správy na úseku povolování staveb, kde zůstane působnost krajských úřadů a některých obecních úřadů jako úřadů stavebních. Základem nové soustavy stavební správy budou obecní úřady obcí s rozšířenou působností a další obecní úřady v celkovém počtu 371. Návrh nemění postavení Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu a navrhuje zrušit Nejvyšší stavební úřad, jehož kompetence převezme MMR. Změnou dochází k posílení role samospráv v oblasti územních opatření. -- Více k novele viz Obec & finance č. 2-3/2022, s. 22-23.

Adam Jareš

Soukromoprávní doručování datovými schránkami a teorie dojití

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 14, č. 2 (2022) s. 91-96

Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů se v průběhu času pokoušel různým způsobem upravit doručování datovými schránkami v rámci soukromoprávních vztahů. Podle poslední novely tohoto zákona platí, že dokument doručovaný v rámci soukromého práva je doručen nejpozději desátým dnem ode dne dodání do datové schránky. Článek se nejprve věnuje obecným východiskům pro doručování datovými schránkami a následně otázce jeho poměru k teorii dojití, ze které vychází občanský zákoník. - Poznámky.

Barbara Fikarová, Adéla Havlová, Tomáš Kalenský

Vliv války na veřejné zakázky : jak na zdražování materiálů a prací?

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 3 (květen), s. 20-25

Válečný konflikt na Ukrajině ještě dále prohloubil ekonomické problémy, které do veřejného zadávání v ČR vnesla pandemie koronaviru. V příspěvku jsou shrnuty aktuální komplikace, kterým čelí zadavatelé při sjednávání nových smluv nebo v průběhu plnění dříve uzavřených smluv na veřejné zakázky. Autoři přinášejí doporučení, jak se na výkyvy trhu při zadávání veřejných zakázek připravit. Zaměřují se na inflační doložku, její nastavení v obchodních podmínkách a na vhodné cenové indexy. Zdůrazňují, že ve vztahu k možným výpadkům určitých materiálů lze v zadávacích podmínkách stanovit možnost změny (prodloužení) harmonogramu plnění. Rozebírají rovněž řešení zvýšených nákladů a odlivu pracovníků v případě dříve uzavřených smluv (změny de minimis, kategorie nepředvídatelných změn dle § 222 odst. 6 ZZVZ).

Michal Šilhánek, Markéta Schwarzová

Vše, co musíte vědět před kontrolou poskytovatele dotace

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 3 (květen), s. 53-56

Administrace veřejné zakázky dotované z fondů EU s sebou nese vyšší administrativní náročnost; poskytovatelé dotace provádějí kontrolu zadávání veřejné zakázky v zadávacím i výběrovém řízení. Autoři rozebírají problematiku kontrol postupu zadavatele prováděných poskytovatelem dotace a formulují doporučení, kterými může zadavatel obhájit svůj postup v souladu nejen se ZZVZ, ale také s pravidly poskytovatele dotace.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů**Sv. 27, (2022) č. 2-3**

Hospodaření územních rozpočtů v roce 2021 a výhled na rok 2022 (s. 6-8); Hospodaření obcí v roce 2021 (s. 10-11); Analýza financování výkonu státní správy u statutárních měst (s. 16-17); Návrh novely nového stavebního zákona v meziresortním připomínkovém řízení (s. 22-23); Nároky představitelů obcí na odchodné v souvislosti s volbami (s. 42-43); Obec a odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci (19-20) (s. 48-49); Výdaje veřejných rozpočtů v oblasti péče o ohrožené děti (s. 50-52); Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (s. 56-57); Vyřizování žádostí o informace (12): Obec jako ochránce informací o majetkových poměrech (nejen) svých občanů (s. 65-66) a Vyřizování žádostí o informace (13): Další důvody pro odmítnutí žádostí o informace (s. 67-68); Úředně ověřený elektronický podpis (s. 69-71).

Veřejná správa**Sv. 33, (2022) č. 6**

Zákon o cestovním ruchu má řídit a rozvíjet turistiku (s. 6-8); Kulturní památky přitahují zájem turistů (s. 9-12); Jiří Kaucký: V souvislosti s kybernetickými útoky je třeba klást důraz na prevenci - ochrana osobních údajů (s. 14-17); Rady pro obce: jak se vyrovnat s cenami energií (s. 18-19); Vsadit na alternativní zdroje energie se vyplatilo (s. 20-23); Praktické příklady počítání služební doby (s. 24-25); Směrové identifikátory ve veřejné správě (s. 26-27); ISSS ve znamení digitalizace (s. 30-32); Kdo je nadřízeným orgánem příspěvkových organizací zřizovaných územními samosprávnými celky v oblasti zákona o svobodném přístupu? (s. 33); Evidence Národního archivního dědictví na národním portálu: Nový nástroj pro orientaci v českých archivech (s. 34-35); Chyby při zveřejňování smluv v registru smluv (1. část) (s. 36-37); Evropa chce klimaticky odolnější města (s. 38-39).

Veřejné finance. Rozpočet

Gerd Höhler, Sandra Louven, Carsten Volkery, Gregor Waschinski, Christian Wermke

Angst vor neuer Schuldenkrise**Strach z nové dluhové krize**

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 110 (9.6.2022), S. 14-15

Přehled vlivu zvýšení úrokových sazeb na státy eurozóny s vyšším zadlužením, a tedy zranitelnějšími vyššími náklady na obsluhu dluhu. Článek shrnuje dluhovou situaci Itálie, Španělska, Řecka, Portugalska a Francie a mj. dopad na politickou situaci.

Eric Platt, Colby Smith

Fed's tightening sends US real yields near positive territory**Zpřísnování politiky Fedu posílá reálné výnosy dluhopisů USA do kladných čísel**

Financial Times, Vol. 2022, No. 40993 (20.4.2022), p. 9

Výnosy amerických dluhopisů očištěné o inflaci jsou poprvé od března 2020 na pokraji kladných hodnot, což představuje další tlak na rizikovější zákoutí finančních trhů. Tzv. desetileté reálné výnosy státních dluhopisů od začátku března vzrostly o více než 1 procentní bod a 19.4. dosáhly maxima minus 0,04 %, což je známkou toho, že se výnosy dluhopisů blíží k překročení střednědobých inflačních očekávání. Skok reálných výnosů byl vyvolán snahou Federálního rezervního systému zpomalit intenzivní růst cen agresivním zpřísněním měnové politiky.

Tommy Stubbington, Kate Duguid

Historic Treasuries sell-off lures bargain hunters**Historický výprodej státních dluhopisů láká lovce výhodných nabídek**

Financial Times, Vol. 2022, No. 40995 (22.4.2022), p. 8

Dlouhodobé státní dluhopisy USA letos klesly o 18 % z důvodu "inflační mánie", která zachvátila dluhové trhy. Podle některých investorů a analytiků zašla příliš daleko a nyní je vhodná doba na nákup výhodných dluhopisů. Index dlouhodobých amerických státních dluhopisů agentury Bloomberg je na

cestě k největšímu propadu v historii od r. 1973. Ústup cen dluhopisů posunul výnos desetiletých státních obligací - měřítko pro trhy s dluhopisy po celém světě - na téměř 3 procenta, protože investoři se připravují na rychlé zpřísnění měnové politiky amerického Fedu a dalších centrálních bank, které řeší prudce rostoucí inflaci.

Miroslav Matej

Hospodaření územních rozpočtů v roce 2021 a výhled na rok 2022

Obec & finance, Sv. 27, (2022) č. 2-3, s. 6-8

Bližší pohled na vývoj hospodaření územních rozpočtů v r. 2021 (vlastní příjmy, daňové příjmy, investiční a neinvestiční transfery; výdaje; přebytky hospodaření). Autor zdůrazňuje, že restriktivní opatření vlády měla dopad zejména na hospodaření krajů, které v r. 2020 zaznamenaly historicky největší deficit rozpočtu, poté vykázaly příznivý vývoj. Dopad na hospodaření obcí byl minimální, a to především v důsledku státní pomoci v podobě vyplacení mimořádného neúčelového příspěvku a úspor z minulých let. Dále shrnuje výhled hospodaření na r. 2022, predikci daňových příjmů krajů a obcí a dopady války na Ukrajině na výdajovou stránku rozpočtů. -- Podrobněji k hospodaření obcí v r. 2021 na s. 10-11. -- Více k hospodaření krajských samospráv viz Moderní obec č. 7/2022, s. 23-24.

M. Greive, C. Volkery

Sorge vor neuer Euro-Krise

Obavy z nové krize eura

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 115 (17.6.2022), S. 3, 6-7

Inflace, rostoucí úrokové sazby a v jejich důsledku stoupající náklady na obsluhu státního dluhu zejm. v jihoevropských zemích vyvolávají obavy z možného opakování dluhové krize. Článek srovnává současnou situaci s lety 2008-2012, poukazuje na období nezvykle uvolněné peněžní politiky Evropské centrální banky a na funkci Evropského stabilizačního mechanismu (ESM). Rozebírá změnu role Evropské centrální banky a odlišnosti ve struktuře dluhů v r. 2012 a v současnosti.

Životní prostředí

By Jevan Cherniwchan and Nouri Najjar

Do environmental regulations affect the decision to export?

Ovlivňují environmentální regulace rozhodování o vývozu?

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 14, (2022) No. 2, p. 125-160

Autoři v příspěvku s využitím speciálního modelu ověřují dopady regulace kvality ovzduší na vývoz. Platnost zjištěných tvrzení (regulace snižuje objem exportu u dotčených vývozců; někteří vývozci ukončí v návaznosti na regulaci svou činnost) je následně potvrzena na datech z Kanady z let 2004-2010. - Poznámky.

The Committee to Save the Planet

Výbor pro záchranu planety

The Economist, Vol. 443, (2022) No. 9300, p. 61

Významní finančníci M. Carney (bývalý guvernér Bank of England), L. Fink (generální ředitel BlackRock, největší investiční firmy na světě) a J. Dimon (generální ředitel největší americké banky JPMorgan Chase) se stali terčem posměchu a kritiky ze strany části politického spektra kvůli své činnosti v oblasti ochrany klimatu. Příspěvek mj. upozorňuje na oblasti, ve kterých mohou být i přes opodstatněnost aktivit těchto osob kritické hlasy oprávněné. Například se zatím nepotvrdilo, že by finanční systém mohla destabilizovat energetická transformace, což by opravňovalo centrální banky k "vystoupení z komfortní zóny", jak tvrdí Carney.

Životní úroveň

Příjmová chudoba se výrazně zvýší

Sondy, Sv. 2022, č. 4, s. 18-21

Příspěvek upozorňuje na očekávané skokové navýšení počtu osob pod hranicí příjmové chudoby v ČR v r. 2022. Jsou popsány důvody této situace a charakterizovány typy domácností, které jsou nejvíce ohroženy chudobou. V článku je přiblížen také možný růst mezd a platů na českém trhu práce, ochrana osob před propadem do chudoby a sociálního vyloučení za pomoci dávek pomoci v hmotné nouzi a požadavek ČMKOS na přehodnocení bytové politiky státu. Grafy ukazují vývoj míry chudoby v ČR a počtu osob ohrožených příjmovou chudobou od r. 2005 do r. 2020 a vztah minimální mzdy a hranice chudoby. Tabulka ilustruje vývoj míry ohrožení příjmovou chudobou v letech 2013-2020.

Ostatní

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 25

Za útoky na nové vedení ČNB zaplatíme všichni - komentář P. Kysilky (s. 6); Snížení daní zlevnilo paliva jen dočasně (s. 8); Hypotéky se propadly o 60 procent (s. 9); Lázně či luxusní jídlo. Páníčci dávají svým mazlíčkům lepší péči, než sobě - téma čísla (s. 10-17); Národní rozvojový fond funguje už přes rok a půl. Jeho projekty vážnou (s. 24-26); Ojetá auta budou zdražovat minimálně do konce roku - rozhovor s K. Topolovou z Aures Holding (s. 28-31); Johann Liebig: liberecký textilní magnát, který začínal jako pašerák - seriál České podnikání (s. 32-35); Obchodní tajemství uchová firma i tím, že nepodcení jeho ochranu (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 26

V čem nám prospěje Ukrajina na cestě do EU - názor (s. 8-9); Stát chce po ČEZ vyšší dividendu (s. 10); Poptávka po bytech se zadržela. Nastupuje období slev: slábnoucí poptávku se developeri snaží rozhybat velkými dárky - téma čísla o cenách bytů v ČR (s. 12-17); Banky a energetika zažívají nezasloužené žně, zdanění těchto odvětví dává smysl - rozhovor s M. Hamplem, členem Národní rozpočtové rady, o problémech státního rozpočtu a sektorové dani (s. 18-24); Drahé hypotéky: místo nového bytu rekonstrukci nebo jiný, levnější (s. 26-29); Jak udělat z firmy letadlo? Stačí zbrkle přelévat peníze mezi jejími dcerami - cash pooling (s. 30-31); Učitelky, truhlářky, laborantky. Jen v pár profesích berou ženy víc než muži - rozdíl ve mzdách mužů a žen v jednotlivých zaměstnáních (s. 36-37); Novela zákona o tržní síle může poškodit malé prodejce i výrobce (s. 44-45); Volných pracovních míst je sotva třetina ve srovnání s nabídkou státní databáze - data stojí na vodě, všichni angažovaní o tom vědí, a přesto je mnozí dál citují (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 27-28

České předsednictví pomůže i byznysu (s. 8-9); Číňané v nedohlednu a Češi u moře. Česká města zkusí štěstí u Arabů: loni výpadek zahraničních turistů nahradili Češi, ti se však letos vydali na dovolenou do světa. "Turistickým" městům tak schází klientela - téma čísla (s. 12-27); Nadávat na Brusel a na ministerstva nestačí. Stát musíme kultivovat všichni - rozhovor s J. Nešetřilem z organizace Česko. Digital (s. 28-33); Centrální banka zadělává na recesi, bez ní se ale inflace jen tak nezbavíme (s. 34-37); Vzestup a úpadek říše socialistických plánovačů - seriál Dějiny ekonomiky - socialismus jako výzva (s. 46-49); EU chystá digitální peněženku, stát to ale nezajímá. To je chyba - rozhovor s J. Blažkem z představenstva společnosti Bankovní identita (s. 52-55); Průmyslové stroje musí být pro lidi méně nebezpečné, říká inovovaná směrnice - bezpečnost práce a evropská strojářská směrnice (s. 62-63); Home office ze zahraničí přidělá firmám starosti - daňové dopady, sociální a zdravotní pojištění, aplikace cizího práva, bezpečnost a ochrana zdraví (s. 64-65); České úrokové sazby? Jedny z nejvyšších v Evropě (s. 74).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 23**

V radě ČNB budou dvě ženy (s. 8); Nezaměstnanost znovu klesla - 3,2 % (s. 9); Stát se musí vrátit do energetiky: současná krize promění celý Západ, říká Václav Bartuška, vládní zmocněnec pro energetickou bezpečnost (s. 12-17); Zemní plyn nad zlato: v důsledku války na Ukrajině musejí evropské státy, zejména Německo, řešit, jak se zbavit závislosti na ruských energetických surovinách a jak je nahradit - téma čísla o evropské energetice (s. 18-27); Měnoví vítězové: dolar a rubl: Rusko inkasuje za ropu a plyn devizy, které ruští vývozci směňují za rubly, což podporuje poptávku po ruské měně - seriál Kované investice (s. 36-37); Terra skončila v pekle - stablecoin (s. 38); Abeceda (ne)závislosti: seriál mapuje formou abecedních hesel oblasti, které jsou pro Česko zásadní (O až S) (s. 40-43); Orbánova superbanka: maďarský premiér už dlouhou dobu hledá zdroj ekonomického vlivu, kterým by doplnil svou politickou moc. Jeho plán na fúzi tří velkých maďarských bank se teď začíná stávat skutečností - Magyar Bankholding - ve spolupráci s Financial Times (s. 44-49).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 24**

Částka na dopravní stavby nesmí klesnout - rozhovor s ministrem dopravy Martinem Kupkou o české dopravní infrastruktuře (s. 12-19); Češi přebírají Evropu: letos je to osmnáct let, co Česko vstoupilo do Evropské unie. Evropskou plnoletost už za pár dní oslaví svým druhým předsednictvím, jehož se ujme vláda Petra Fialy. Jaká role ji čeká? (s. 22-24); Ovládne burzy optimismus, nebo pesimismus? - pohled na finanční trhy (s. 30-32); Medvědí trh sráží bitcoin a ohrožuje euro: investoři se snaží svá portfolia přeskupovat tak, aby jim inflace vzala co možná nejméně kupní síly - seriál Kované investice (s. 34-35); Rok 2021: dolarových milionářů přibýlo (s. 36-38); Třicet korun za euro: pokud to ČNB s ochlazením ekonomiky myslí vážně, měla by rozvolněný kurz výrazně přitáhnout - komentář (s. 39); Abeceda (ne)závislosti: seriál mapuje formou abecedních hesel oblasti, které jsou pro Česko zásadní (T až Z) (s. 44-47); Nedostatek zdravotních sester jako globální hrozba - ve spolupráci s Financial Times (s. 48-53); Poptávka po kryptoměnách se zvýší (s. 66).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 25-26**

Na těžkých úkolech by se Češi mohli vytáhnout: Česko se během předsednictví Radě Evropské unie může redefinovat jako země, která dokáže dělat velké věci profesionálně, říká místopředsedkyně EK Věra Jourová (s. 12-20); Loupání bruselského perníčku: instituce EU vypisují ročně tendry za desítky miliard eur. Dostane se i na Čechy (s. 22-24); Holubovy vrásky z holubic: proč česká měna není silnější, i když rozdíl mezi klíčovým úrokem na koruně a na euru je největší v historii eurozóny? - seriál Kované investice (s. 26-27); Rozpolcenost Západu ohrožuje Ukrajinu: USA a další spojenci se nedokážou dohodnout na společném cíli války, a tak z vojenského hlediska Kyjev začíná ztrácet půdu pod nohama - komentář ve spolupráci s Financial Times (s. 38-39); Saúdská Arábie obnovuje vztahy se Západem (s. 42-44); Tchaj-wan se chystá na hrozbu čínské invaze: ambice prezidenta říše středu a investice do armády jeho země živí obavy o možném pokusu Pekingu o anexi ostrova - ve spolupráci s Financial Times (s. 54-59); Česko letos vyrobilo téměř půl milionu aut: produkce vozidel se pomalu vrací na předkrizovou úroveň (s. 70).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2022, č. 27-28**

Jádro a plyn jsou zelené (s. 8); Goodbye, Boris!: britský premiér Boris Johnson končí. Být to před rokem, nikdo by to moc neřešil. Dnes ale odchází důležitý spojovník mezi Evropou a Amerikou a také nejaktivnější podporovatel napadené Ukrajiny - téma čísla (s. 12-13) a Brexit jako velké tabu: zatímco ekonomové sčítají ztráty způsobené odchodem Spojeného království z Evropské unie, ve Velké Británii se začíná opatrně diskutovat, jak škody zmírnit - ve spolupráci s Financial Times (s. 14-19); Scénáře pro Ukrajinu aneb Jak se může vyvíjet válka (s. 20-24); Zlatá záhada: oživuje současná globální ekonomika naději, že by v době kryptoměn a digitálního bankovníctví cena zlata mohla opět začít růst? (s. 26-28); Proč euro historicky slábne - seriál Kované investice (s. 30-31); Vláda už se musí rozhodnout, co bude s uhlím - rozhovor s P. Farkašem ze skupin Sev.en (s. 32-36); O oznámeních na mobilu a smyslu života - ve spolupráci s Financial Times (s. 48-49).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 114 (13.6.2022)**

Inflační smršť donutila lidi šetřit. Vrchol zdražování přitom ještě přijde: růst cen v Česku předčil očekávání, proto je velmi pravděpodobné, že ČNB příští týden znovu citelně zvýší úroky (s. 1); Panorama české inflace: co za rok zdražilo nejvíc. A co mělo největší vliv na růst cen - infografika ke zdražování (s. 3); Elektromobilita se dotkne každého druhého člověka v českém autolandu - studie poradenské společnosti Boston Consulting Group o zaměstnanosti v českém automobilovém průmyslu (s. 10-11).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 118 (17.6.2022)**

Bytů na prodej přibývá. Trh vyhlíží pokles rekordních cen (s. 3); Cena benzínu je na rekordu, přestože marže pumpařů klesly. Za týden zdražil o více než korunu (s. 5); Rusko drží Evropu pod krkem a ceny energií letí nahoru (s. 5); Potraviny zdražují i kvůli suchu v Indii a Číně. Úředníci na Srí Lance si pěstují vlastní plodiny (s. 13); Koruna na eurových kapačkách. Teď jen, jak dlouho vydrží rezervy - komenář (s. 14); Pokud chce vláda udržitelný rozpočet, ani prodej deseti Budvarů nepomůže - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 122 (23.6.2022)**

Pomoc s drahými energiemi: 27 miliard domácnostem, 23 na zelené energie a 14 na teplo - schválení balíčku na pomoc firmám a domácnostem s růstem cen energií (s. 1 a 2); Rusnokem vedená ČNB ještě naposledy zvýšila úroky. Jsou na sedmi procentech, nejvýše od roku 1999 (s. 3) a komentář na s. 14; Bez paragonů a účetnictví. Vláda mění paušální daň (s. 3); Evropa bude jiná. Obrysy budoucnosti ukáže válka na Ukrajině, vztah k Rusku a energetika - summit EU (s. 6); Lavina finančních podvodů zavalila Česko. Desítky tisíc klientů bank přišly o stovky milionů korun - finanční kriminalita (s. 9).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 123 (24.6.2022)**

Stát chce ovládnout jaderné, plynové i uhelné elektrárny ČEZ (s. 4) a související komentář na s. 14; Nobelista za ekonomii pro HN: Kryptoměny jsou jen bubliny, těžko říct, zda nějaká přežije - rozhovor s profesorem J. M. Tirolem, mimo jiné o regulaci uhlíkových emisí (s. 8); Metrostav nemůže kvůli rozsudku v kauze Rath podepsat vyhrané zakázky za 10 miliard (s. 10); Hrozba realitní bubliny? Horší než Česko je jen Nový Zéland (s. 10); Většinu Ukrajinců lákají v Česku menší města. Po válce plánují návrat domů (s. 16); Proč Putinovi náhle nevádí vstup Ukrajiny do EU? Odpověď je typicky putinovská (s. 32).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 124 (27.6.2022)**

Zvýšení daní? Vláda začíná být přístupnější, tvrdí její poradci: pokud se chce kabinet Petra Fialy zbavit rozpočtových schodků v řádu stovek miliard, bez růstu daní to nepůjde (s. 3 a 4); Evropa se odvrací od ruské ropy. Její export zachraňují Čína a Indie - Rusko a světový trh s ropou (s. 12); Jižní křídlo (opět) pod tlakem - komentář k rozdílným výnosů státních dluhopisů eurozóny (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 126 (29.6.2022)**

Prodeje firem s ruskými majiteli se rozjely. Cenu bude srážet riziko sankcí: prodeje podniků s ruskými vlastníky komplikují západní sankce i zmrazování majetku. Společnosti je tak možné koupit s výraznou slevou (s. 3); Covid dál sílí. Nárůst další vlny mají zbrzdít vylepšené vakcíny (s. 4); Příjmy vzrostou o polovinu, odvody čtyřnásobně. Nová paušální daň bude pro podnikatele rébus (s. 6); Když uhlíková neutralita narazí na realitu války, končí - komentář k elektromobilitě (s. 14); Doba výhodných investic do nemovitostí je pryč - trh s bydlením (s. 15); Směřujeme, těsně po globální pandemii, do recese? Obavy z vývoje ekonomiky narůstají (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 130 (7.7.2022)**

Dobrá zpráva pro Česko. Jádro a plyn dostaly zelenou od europoslanců - přijetí taxonomie (s. 2); O dávku si žádá méně lidí, než by mohlo, uvádí studie. Nejhorší je to ve vyloučených lokalitách - sociální dávky v ČR (s. 3); Fialova vláda přebrala předsednictví EU v krizi. Na rozdíl od Topolánkovy z roku 2009 ale asi vydrží (s. 6); Jak přežít pád cen nemovitostí a ještě na tom vydělat - komentář (s. 14);

Nechme stranou holubice a jestřáby. ČNB byla hlavně pragmatická - komentář bývalého člena bankovní rady ČNB L. Lízala (s. 14); Vláda Petra Fialy chce nové daně, burza padá. Je to cesta špatným směrem (s. 15).

Hrot

Sv. 2022, č. 24

Digitální klacek na papírovou byrokracii: vláda slibuje, že za dva roky bude stát umět s lidmi komunikovat kompletně elektronicky - téma čísla (s. 6-11); Kolikrát stačí jedna správná věta - komentář k obsazování pozic v radě ČNB (s. 17); Česká pivní kultura není chlastání ve čtyřce - rozhovor s M. Voldřichem, prezidentem Českomoravského svazu minipivovarů (s. 18-23); Nevěsta jménem Moneta (s. 24-27); Mezi Hradem a šatlavou: Babiše čeká horký podzim, po němž bude buď na Hradě, nebo v poutech (s. 28); Solidní nejistota: noví členové bankovní rady nevytvoří s guvernérem Michlem žádný jednolitý blok. Jak se postaví k inflaci, se ukáže na podzim (s. 29); Stát vs. odpočet DPH: Finanční správa v posledních letech až příliš snadno odmítala uznat podnikatelům nárok na vratku DPH. Nedávný rozsudek Soudního dvora EU by to mohl změnit - případ Kemwater (s. 36-37); Co udělají Rusové s tou svojí ropou? - makropohled M. Zámečnicka (s. 38-39); Kvér nad máslo: kde bere Tálíbán peníze, když Západ odrízl Afghánistán od mezinárodních penězovodů? - ve spolupráci s The Economist (s. 44-45); Za polárním kruhem začíná přituhovat: válka na Ukrajině se projevuje i v Arktidě. Rusko a západní země úplně přestaly spolupracovat - ve spolupráci s The Economist (s. 47); Staré dámy před plastikou: tradiční recepty centrálních bank přestávají zabírat. Něco se bude muse změnit (s. 48-50).

Hrot

Sv. 2022, č. 25

Kdo může za potravinovou drahotu: zdražování potravin je hlavním tahounem inflace. Zemědělci, výrobci potravin i jejich prodejci se přou, kdo za to může a kdo si přilepšil víc, než je zdrávo - téma čísla (s. 6-11); Nájmy rostou, co dál? - glosa k dostupnosti bydlení (s. 16); Vždy chci být relevantní - rozhovor s H. Součkovou, šéfkou SAP ČR (s. 18-23); Čas říct, že bude hůř a brzy zase líp: podle nejnovějšího volebního modelu agentury Kantar by strany vládní koalice poprvé nedosáhly na většinu ve Sněmovně (s. 33); Jaderné bezčasí: čeští dodavatelé jaderného průmyslu byli léta zvyklí na spolupráci s Ruskem. Nyní se snaží přeorientovat na jiné trhy a zpřetrhat vazby s problematickými majiteli (s. 38-40); Těkává měna, těkávý prezident: kryptokracii salvadorského prezidenta Nayiba Bukeleho se moc nedaří. Sázkou na bitcoin už svou zemi připravil o padesát milionů dolarů - ve spolupráci s The Economist (s. 42-43).

Hrot

Sv. 2022, č. 26

Dokud se z toho nestírlí: školy trápí zvyšující se agresivita dětí. Systém si s nimi nedokáže poradit - téma čísla (s. 6-11); Sbohem a dáreček - komentář M. Zámečnicka k činnosti bankovní rady ČNB (s. 17); Z Wall Street na traktor: zemědělství je sektor, který zažije velkou renesanci, říká finanční investorka Kateřina Zychová (s. 18-23); Každému jeho úlevu: rakouský model ochrany příjmů poplatníka před inflační daní je správný. Jiná věc jsou důsledky pro rozpočet - makropohled M. Zámečnicka (s. 30-31); Drahé byty zkrátí recese (s. 32-33); Ostrov na dně: Srí Lanka minulý týden dokonala ekonomický pád. Premiér přiznal totální hospodářský kolaps způsobený nedostatkem benzínu a špatnou úrodou (s. 34-35); Doktor Google vás přijme: technologické firmy utrácí miliardy dolarů, aby pronikly do byznysu se zdravotní péčí. Nejdál je zatím Alphabet - ve spolupráci s The Economist (s. 40-42); Ostrovy cenové stability: v některých asijských státech je inflace až překvapivě nízká - ve spolupráci s The Economist (s. 43).

Hrot

Sv. 2022, č. 27-28

Korejci chtějí do Dukovan. A pak dál do světa: vybudovali jadernou energetiku od nuly a nyní ji skrze Česko chtějí poslat do světa. Stejně jako konkurenční nabídky z USA a Francie však jejich koncept čelí pochybnostem - téma čísla (s. 6-11); Doba je zlá, začněme myslet - komentář M. Zámečnicka k sektorové dani (s. 17); Přepište učebnice měnové politiky: to, co se během dvou let stalo v mentalitě lidí, je velmi nebezpečná věc. Méně práce za vyšší platy, říká Mojmír Hampl - rozhovor se členem Národní rozpočtové rady (s. 18-23); Turismus rozdýchává covid: cestovní ruch v Evropě se pomalu vrací k normálu (s. 24-33); Pořádně nejistá sezóna: nové varianty covidu-19 mohou změnit cestovatelské plány (s. 54); Putin a Ukrajina míchají kartami: Putinova agrese vůči Ukrajině zásadně ovlivňuje vnitřní politiku všech evropských států. Dobře znát je to na skončených volbách (s. 56-57); Eurozóna znovu na

rozcestí: když dlužíte opravdu seriózní peníze, což je příklad Itálie, musejí se hodně soustředit i věřitelé - makropohled M. Zámečnicka (s. 58-59); Jak vyhrát dlouhou válku: lepší zbraně a taktika NATO mohou zvrátit vývoj na bojišti. Evropa se ale nesmí nechat zlomit energetickým vydíráním - ve spolupráci s The Economist (s. 62-63); Protiiránské NATO je na světě: strach z Íránu spojuje bývalé nepřátele a na Blízkém východě se rodí nečekaná vojenská aliance - ve spolupráci s The Economist (s. 64).

Účetnictví

Sv. 2022, č. 6

Kapitálové operace ve společnosti s ručením omezeným (s. 2-12); Směrná účtová osnova: účtová skupina 08 - oprávkky k dlouhodobému hmotnému majetku (s. 13-16); Daňový řád pro malou účetní kancelář (s. 21-27); Paušální náhrady nákladů poskytované zaměstnavateli za provádění exekucí z mezd jeho zaměstnanců - dopady do daní a účetnictví (s. 28-31); Nejčastější chyby v daňové evidenci (s. 32-33); Daňové odpisy při ukončení nebo přerušení podnikání a nájmu (s. 34-37); Koordinační výbor ke vkladům hmotného majetku, akcií, pozemků a pohledávek do obchodních korporací (s. 42-45); Zálohy na podíl na zisku z pohledu soudů (s. 46-50).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	44
Ekonomické vědy. Ekonomie	45
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	46
Podnik a podnikání	47
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	47
Právo.....	48
Účetnictví	48
Veřejná správa	50
Veřejné finance. Rozpočet.....	50
Ostatní	50

Daně

30026I

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 1., Introduction to European VAT 2022**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 1., Úvod do evropské daně z přidané hodnoty 2022**

[Místo vydání není známé] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2022, xxv, 1565 stran

Systematický přehled dopadů práva ES na problematiku nepřímých daní a souvisejících předpisů a pojednání o precedenčním právu soudů ES v záležitostech nepřímých daní, zejména DPH. Kniha nejprve přináší výklad obecných témat - zdroje komunitárního daňového práva, právní principy a nástroje, soudní opatření, účinnost evropského práva a metody výkladu práva Společenství. Dále se věnuje problematice daně z přidané hodnoty - DPH jako rozpočtový fenomén, evropská DPH: důkladný pohled na sazby, výpočty, transakce podléhající dani, osoby povinné k dani a jejich povinnosti, zdanitelná plnění a místo zdanitelného plnění, osvobození od daně, odpočet daně, povinnosti osob povinných k dani a některých osob nepovinných k dani, srážky, nemovitý majetek, zvláštní režimy, odchylky atd. Evropská DPH je pojednávána na základě přepracované směrnice o DPH (2006/112/ES), která nahrazuje První a Šestou směrnicí o DPH a prováděcího nařízení Rady (EU) č. 282/2011 (přepracování). Problematiku DPH objasňují výňatky z rozhodnutí Evropského soudního dvora. - 2022 - Poznámky. - ISBN: 978-90-8722-756-2 (brožováno)

30026II

Ben Terra, Julie Kajus

A guide to the European VAT directives. Volume 2., Integrated texts of the VAT directive and the implementing regulation, integrated text of the Sixth VAT Directive 2022**Průvodce evropskými směrnici o DPH. Svazek 2., Plné znění směrnic o DPH a prováděcí nařízení pro rok 2022, plné znění Šesté směrnice o DPH**

[Místo vydání není známé] : International Bureau of Fiscal Documentation, 2022, iv, 507 stran, vii, 141 stran : tabulky

První část publikace přináší text směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty ve znění prováděcího nařízení Rady EU č. 282/2011 (prováděcí pravidla týkající se osob povinných k dani, dodávání zboží a poskytování služeb a místa zdanitelného plnění) s přílohami a dále texty směrnic Rady: 2008/9/ES, 86/560/EHS, 2006/79/ES, 2007/74/ES a 2009/132/ES. Ve druhé části je obsažen text Šesté směrnice o DPH 77/388/EHS platné před 1. lednem 2007. - 2021 - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-90-8722-757-9 (brožováno)

30022

Ondřej Lichnovský, Tomáš Kajnar, Jitka Kajnarová, Tomáš Rydval

Průvodce daňovým řízením se vzory podání

V Praze : C.H. Beck, 2022, xiii, 274 stran

Úvodní kapitoly se věnují základům daňového řádu a daňového řízení. Autoři se věnují obvyklým situacím vzešlým jak z iniciativy správce daně (daňová kontrola, exekuce), tak daňového subjektu (např. daňové přiznání, promíjení, prodlužování lhůt). Zvláštní kapitolu míří na trestání a v jejím rámci pojednávají nejenom o trestech při správě daní, ale i trestech vzešlých ze zákona o daních z příjmů, ze zákona o DPH a zákona o účetnictví. Nechybí ani kapitola o opravných prostředcích typu odvolání, ani o základech soudního přezkumu. - Vydání první - Znění pokynů GFŘ, u některých QR kódy s přístupem k rozšiřujícím materiálům. - ISBN: 978-80-7400-861-0 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

30031I

Zdeněk Justoň

Ekonomie českého lidu :eseje z antropologické ekonomie. Svazek I.

Dauphin, 2021, 303 stran

Kulturní a ekonomický antropolog Z. Justoň zkoumá lidskou činnost osídlování, přetváření a vytěžování přírody na českém území za posledních tisíc let. Na málo známých postavách místních dějin vysvětluje rozklad společenských vztahů a sleduje jejich působení (od prvních mnichů přes socialistická družstva JZD až ke globalizačním kamionům). Na příkladech oblastí, konkrétně ves Ouběnice, území severní Moravy nebo Egeru, tj. Chebska, mapuje autor rozvoj těchto území a regionů, jejich osídlování, vzestup některých vrstev obyvatel, národnostní složení, zásadní události v regionu, vzestup rodinných podniků atd. - ISBN: 978-80-7645-177-3 (brožováno)

30031II

Zdeněk Justoň

Ekonomie českého lidu :eseje z antropologické ekonomie. Svazek II.

Praha : Dauphin, 2021 a 2022, 615 stran

Kulturní a ekonomický antropolog Z. Justoň zkoumá lidskou činnost osídlování, přetváření a vytěžování přírody na českém území za posledních tisíc let. Na málo známých postavách místních dějin vysvětluje rozklad společenských vztahů a sleduje jejich působení (od prvních mnichů přes socialistická JZD až ke globalizačním kamionům). Druhý svazek obsahuje kapitulu o jazyku a dorozumívání, kapitulu o sňatcích a vzniklých rodinných vazbách, o vyráběných předmětech a jejich úloze v každodenním životě aj. - ISBN: 978-80-7645-289-3 (brožováno)

30027

Lubomír Mlčoch, Martin Potůček, Jiří Kameníček

Ekonomie, ekologie, veřejná politika, eudaimonia : lidské hodnoty a problémy rozvoje civilizace

Praha : Karolinum, 2022, 118 stran : ilustrace

Přehled studentských prací, které se ucházely od roku 1995 o Cenu Josefa Vavrouška "Lidské hodnoty a problémy rozvoje civilizace". Cenu udílí Fakulta sociálních věd UK. Publikace přináší dokumentaci prací a jejich ocenění, ale také zamyšlení nad vědními disciplínami, do jejichž rámce náleží. Příspěvky především reflektují stav teoretické ekonomie, jejíž současný model je vystavován kritice v důsledku negativních dopadů hospodářského rozvoje na přírodu i na sociální vztahy. Úvodní kapitoly jsou věnovány osobnosti a práci Ing. Josefa Vavrouška, systémového inženýra, ekologu a politika, který se otázkami udržitelnosti života na zemi a zachování lidstva a lidství zabýval. Je připomenut jeho přínos k rozvoji nové vědní disciplíny – veřejné politiky a zdůrazněna jeho kritika neudržitelnosti soudobého hodnotového směřování euroamerické civilizace. Následují další tři kapitoly s názvy: Slabiny modelu všeobecné tržní rovnováhy v epoše antropocénu; Eudaimonia a štěstí: finalita ekonomie, úděl a poslání člověka na zemi; Lidské hodnoty spojené s trvale udržitelným způsobem života a veřejná politika. Následuje přehled přihlášených a oceněných studentských prací z let 1996 až 2021. - Vydání druhé, aktualizované a doplněné - ISBN: 978-80-246-5100-2 (brožováno)

30023

Martin Hlaváč

Karel Engliš : ekonom, který pomohl vybudovat Československo

Praha : Euromedia Group, 2021, 399 stran : fotografie

Karel Engliš, osobnost českých a československých národohospodářských dějin, přední ekonom, který se velkou měrou podílel na vybudování hospodářských základů státu a významným způsobem se zasadil o stabilní československou měnu. Šestinásobný ministr financí, guvernér Národní banky československé, profesor národního hospodářství na univerzitě a vlastenec. Publikace přibližuje jeho dílo ve prospěch republiky i pohnuté životní osudy jeho i rodiny, především v poválečném období. Autor popisuje prostředí, ze kterého Engliš vzešel, osobnosti, které ho ovlivňovali v průběhu života i jeho postup mezi prvorepublikovou elitou. Jádrem publikace je Englišovo působení v čele ministerstva financí, kam nastoupil v roce 1920. Byl odpůrcem příliš silného kurzu nové čs. koruny a dalších snah

o její zpevňování. Za hospodářské konjunktury protlačil ve vládě i v parlamentu moderně pojatou daňovou reformu, která nakrátko stabilizovala státní rozpočet. A v roce 1934 přesvědčil politiky o nutnosti devalvace koruny. Engliš se vypracoval v uznávaného teoretika hájícího soukromé vlastnictví, liberalismus a svobodu, nicméně připouštějícího zásahy státu v kritických situacích. - Vydání první - ISBN: 978-80-242-8008-0 (vázáno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

29996

William Quinn, John D. Turner

Boom and bust : a global history of financial bubbles**Vzestup a propad : globální historie finančních bublin**

Cambridge : Cambridge University Press, 2022, viii, 365 stran : tabulky, grafy

Proč někdy akciové trhy a trhy s bydlením zažívají úžasné vzestupy, po nichž následují obrovské propady, a proč se to děje stále častěji? Autoři nás ve snaze odpovědět na tyto otázky vezmou na cestu historií finančních bublin, při níž navštíví mimo jiné Paříž a Londýn v roce 1720, Latinskou Ameriku ve 20. letech 19. století, Melbourne v 80. letech 19. století, New York ve 20. letech 20. století, Tokio v 80. letech, Silicon Valley v 90. letech a Šanghaj v roce 2000. Pomáhají nám pochopit, proč k bublinám dochází a proč některé z nich mají katastrofální ekonomické, sociální a politické důsledky, zatímco jiné společnosti ve skutečnosti prospěly. Odhalují, že bubliny vznikají, když investoři a spekulanti reagují na nové technologie nebo politické iniciativy, a ukazují, že naše schopnost předvídat budoucí bubliny bude nakonec spočívat ve schopnosti předvídat reakce spekulantů. - Poznámky. - ISBN: 978-1-108-43165-1 (brožováno)

29995

Ryan A. Bourne

Economics in one virus : an introduction to economic reasoning through COVID-19**Ekonomika v jednom viru : úvod do ekonomického uvažování prostřednictvím covid-19**

Washington : Cato Institute, 2021, 309 stran : grafy, rámečky

Knihou odpovídá na mnohé otázky související s pandemií, přičemž vychází z dramatických událostí roku 2020 a oživuje některé z nejdůležitějších principů ekonomického myšlení. Tato kniha, plná podpůrných údajů a nových akademických důkazů, nabízí rychlokurz ekonomické analýzy prostřednictvím aplikované případové studie pandemie covid-19, která pomůže vysvětlit vše od otázky, proč byly Spojené státy na pandemii nedostatečně připraveny, až po tu, jak ekonomové postupují při oceňování životů zachráněných díky lockdownům. - Poznámky. - ISBN: 978-1-952223-06-8 (brožováno)

30021

Petr Mlsna a kolektiv

Hospodářská soutěž a veřejné zakázky : synergie a průsečíky

Plzeň : Čeněk, 2022, 382 stran

Stručný vývoj instituce a legislativy v oblasti ochrany hospodářské soutěže. Aktuální témata soutěžního a zakázkového práva v ČR. Odhalování zakázaných dohod narušujících soutěž mezi uchazeči o veřejné zakázky - problematika bid rigging. Další prolínání práva hospodářské soutěže a veřejných zakázek: ekonomické aspekty, ekonometrické a kvantitativní metody při detekci bid riggingu, nabídka ve sdružení, dokazování u bid riggingu, dosavadní česká judikatura, trestněprávní aspekty tendrových kartelů. Možnosti a limity horizontální spolupráce mezi zadavateli. Zakázané dohody. Vymezení relevantního trhu u veřejné zakázky. Regulace zahraničních subvencí a jejich dopad na hospodářskou soutěž a veřejné zakázky. Aktuální výzvy pro vývoj antitrustu a veřejného zadávání (green deal, umělá inteligence, vendor-lock-in a neoprávněná veřejná podpora). Vývoj odpovědného veřejného zadávání v EU a aktuální situace v ČR. - ISBN: 978-80-7380-880-8 (brožováno)

30019

Josh Hawley ; editace David Mařík

Tyranie ajťáků

V Praze : Info.cz, 2021, 275 stran

Moc technologických gigantů, jejich vliv na informace a zpravodajství, jejich obchodní model zaměřený na závislost na technologických platformách a na manipulaci. Centralizace moci podkopává nezávislosti demokracie. Nastává tzv. korporátní liberalismus? Americký senátor Josh Hawley ve své knize odhaluje, kdo nechal tyto společnosti vyrůst a dal jim do rukou takovou moc (podnikání v Americe). Popisuje vzestup korporátních magnátů z oblasti počítačových technologií tzv. "Big Tech". Výsledkem získávání údajů o uživatelích, shromažďováním informací a konáním technologických firem je ekonomická závislost. A jak uniknout tyranii technologických korporací? - 1. vydání - Přeloženo z anglického originálu Tyranny of Big Tech. - ISBN: 978-80-907780-4-7 (brožováno)

Podnik a podnikání

30024

Ivana Štenglová, Bohumil Havel (eds.)

Prozařování OECD principů corporate governance do národních kodexů dobré správy obchodních korporací

Praha : Wolters Kluwer, 2022, 173 stran

Sborník je výsledkem mezinárodní konference (pořádané dne 9.3.2021), která se zaměřila na některé otázky corporate governance. Nabízí úvahy a hledání řešení autorů k těmto tématům: principy OECD pro správu a řízení společností, přenositelnost pravidel Kodexů corporate governance do řízení společností s.r.o., metodické pokyny OECD pro správu a řízení státem vlastněných společností, pravidla odměňování, vazba kontrolních mechanismů při správě a řízení obchodních korporací, národní kodexy dobré správy úpravy práv akcionářů v OECD principech správy a řízení aj. Příspěvky přibližují, jakým způsobem se s pravidly dobré správy obchodních korporací srovnalo či srovnává české, slovenské, italské a rakouské korporátní právo, a to nejen pohledem psaného práva, ale také s využitím soft law, doktríny či judikatury. - Vydání první - Některé příspěvky jsou uveřejněny v češtině i angličtině. - ISBN: 978-80-7676-326-5 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

30017

Kamila Fialová

Nízké mzdy v Česku : ekonomické a sociální souvislosti

Praha : Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2022, 114 stran : ilustrace

Cílem studie je poskytnout detailní a systematický pohled na problematiku nízkých mezd v Česku. Předkládaná analýza nejprve z makroekonomického pohledu mapuje nízkou celkovou mzdovou hladinu v Česku v širších souvislostech. Vedle historického vývoje od počátku ekonomické transformace nastiňuje i srovnání s vývojem v ostatních zemích regionu a západoevropských zemích a diskutuje faktory, které jsou považovány za hlavní determinanty nízké mzdové hladiny. Následně jsou v studii představeny možné způsoby měření nízkých mezd a zaměstnanosti za nízké mzdy, včetně dostupných datových zdrojů a dat z šetření European Union-Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC). Práce za nízké mzdy v širších teoretických a empirických souvislostech a popis jejích hlavních determinantů jsou obsahem další kapitoly. Následuje vývoj podílu zaměstnanců pracujících za nízké mzdy a celkové mzdové nerovnosti v Česku na základě souhrnných dat a analýzy stálosti nízkých mezd v Česku. Na vzorku individuálních dat EU-SILC je nastíněn obrázek toho, jaké jsou charakteristiky nízkoplacených zaměstnanců v Česku a jsou zkoumány možnosti přechodu zaměstnanců z nízkoplacených zaměstnání do lépe placených zaměstnání. Mapované období se časově vztahuje zejména do roku 2018. - ISBN: 978-80-88018-43-8 (brožováno)

Právo

30025

Vladimír Sládeček, Olga Pouperová a kolektiv

Správní právo : zvláštní část (vybrané kapitoly)

Praha : Leges, 2022, 576 stran

Vybrané partie ze zvláštní části správního práva, zaměřené především na praktickou problematiku. Učebnice se nejpodrobněji zabývá oblastí vnitřní správy, dále se věnuje správě školské, stavební, živnostenské, správě kultury, zdravotnictví, obrany a policejnímu právu, hornictví a geologii. Úvodní část každé kapitoly zahrnuje základní charakteristiku oblasti a nástin historického vývoje právní úpravy, druhá část seznamuje s prameny právní úpravy, třetí část vymezuje základní pojmy a analyzuje popisované instituty a závěrečná část se zabývá organizací veřejné správy a obsahuje shrnutí a zhodnocení. - 3. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7502-613-2 (brožováno)

30018

Aleš Gerloch, Jiří Hřebejk, Vladimír Zoubek

Ústavní systém České republiky

Plzeň : Čeněk, 2022, 574 stran

Analýza platné ústavní a zákonné právní úpravy jak v oblasti institucionální, tak i základních ústavních práv a zákonných povinností v současném evropském a mezinárodním kontextu. Jednotlivé kapitoly jsou zaměřeny na ústavní vývoj, přehled ústavního pořádku ČR, legitimitu státní moci a její suverenitu, moc zákonodárnou, výkonnou a soudní. Dále jsou popsány instituce Nejvyšší kontrolní úřad a Česká národní banka. Následuje vymezení pojmů a výklad územní samosprávy, realizace principu dělby moci v Ústavě ČR, výklad základních práv a svobod a popis Listiny základních práv a svobod. Právní stav uvedený legislativou a judikatury je k 1.1.2022. - 6. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7380-865-5 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29950/1485

Energetika : zásadní změny od roku 2022 : redakční uzávěrka 9.5.2022

29950/1486

Poplatky : redakční uzávěrka 11.4.2022

29950/1487

Spotřební daně. Líh. Energetické daně : redakční uzávěrka 25.4.2022

29950/1488

Stavební zákon a další předpisy : autorizované profese, vyvlastnění, urychlení výstavby infrastruktury : redakční uzávěrka 2.5.2022

29950/1489

Technické podmínky provozu na pozemních komunikacích. Pohonné hmoty : redakční uzávěrka 2.5.2022

Účetnictví

30029

Karel Nedbálek

Expert na ušlý zisk, hypotetický zisk a újmu

Slušovice : Čibe a.s., advokátní kancelář Mgr. Karel Nedbálek a otec, 2022, 190 stran : ilustrace

Knih se zabývá problematikou újmy, škody a odpovědnosti za škodu, včetně stanovení ušlého a hypotetického ušlého zisku s návodem na různé varianty možných postupů výpočtů. Úvodní, teoretická část popisuje použití kvalifikovaných zjednodušených přístupů, obecné metody ocenění, definice pojmu újma, předpoklad náhrady škody a újmy, současnou legislativu a příklady výpočtů újmy v soukromém právu. V praktické části je zpracováno šest příkladů výpočtu: výpočet současné ceny u nemovitosti

postavené počátkem devatenáctého století, výpočet majetku firmy Baťa v roce 1932, výpočet hypotetického zisku JZD AK Slušovice v současnosti, výpočet hodnoty celkové újmy v privatizačním projektu (případ ušlé újmy v minulosti a stanovení budoucí hodnoty) a stanovení tržní hodnoty lesa. Závěr obsahuje profesionální výklad týkající se úvah de lege ferenda. Publikaci lze použít jako metodický návod na posuzování ušlého a hypotetického zisku a nemajetkové újmy, a tím i pro stanovení celkové újmy. - ISBN: 978-80-908245-9-1 (brožované)

29761I

IFRS Foundation

International Financial Reporting Standards [2021] : required for accounting periods beginning on or after 1 January 2021, excluding changes not yet required. Part A

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2021] : povinné pro účetní období začínající 1. lednem 2021 nebo později, s vyloučením dosud nepovinných změn. Díl A

London : International Accounting Standards Board, 2021, 1757 stran

Publikace přináší nejnovější oficiální konsolidované znění všech mezinárodních standardů (IFRS 1-16, IAS a výkladů IFRIC a SIC) účinných k 1. lednu 2021. Doplněno předmluvou k IFRS a přehledem změn. Toto vydání nezahrnuje standardy s datem účinnosti po 1. lednu 2021. První díl obsahuje texty standardů, které jsou doplněny úvodem a koncepčním rámcem pro sestavování a předkládání účetní závěrky. - Slovníček pojmů. -- Třídílné vydání (Blue Book). - ISBN: 978-1-911629-83-2 (brožováno)

29761II

IFRS Foundation

International Financial Reporting Standards [2021]: required for accounting periods beginning on or after 1 January 2021, excluding changes not yet required. Part B

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2021] : povinné pro účetní období začínající 1. lednem 2021 nebo později, s vyloučením dosud nepovinných změn. Díl B

London : International Accounting Standards Board, 2021, 868 stran : tabulky, schémata

Druhý díl příručky Mezinárodních standardů účetního výkaznictví přináší doprovodné dokumenty ke Koncepčnímu rámci, standardům IFRS, IAS, výkladům IFRIC a SIC platným k 1. lednu 2021 - názorné příklady a návod k implementaci. - Přílohy. -- Třídílné vydání (Blue Book). - ISBN: 978-1-911629-84-9 (brožováno)

29761III

IFRS Foundation

International Financial Reporting Standards [2021] : required for accounting periods beginning on or after 1 January 2021, excluding changes not yet required. Part C

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2021] : povinné pro účetní období začínající 1. lednem 2021 nebo později, s vyloučením dosud nepovinných změn. Díl C

London : International Accounting Standards Board, 2021, 2490 stran

Publikace přináší nejnovější oficiální konsolidované znění všech mezinárodních standardů (IFRS 1-16, IAS a výkladů IFRIC a SIC) účinných k 1. lednu 2021. Třetí díl obsahuje zdůvodnění závěrů. - Třídílné vydání (Blue Book). - ISBN: 978-1-911629-85-6 (brožováno)

30020

Miluše Korbelová

Inventarizace a vybrané účetní jednotky

Praha : LUCA AUDIT, 2022, 102 stran : ilustrace

Publikace vyzdvihuje význam inventarizace v širším měřítku než jen účetním. Jejím cílem je vyložit smysl a podstatu inventarizace pro administrativní pracovníky, technicko-hospodářské pracovníky nebo tzv. „majetkáře“. Publikace objasňuje inventarizační proces i jeho technické zpracování a přibližuje historické souvislosti (stručně od starověku po současnost). Odkazuje na legislativu a metodiky. Jednotlivé části práce se věnují inventarizaci majetku a závazků, inventurním soupisům, vlastnímu kapitálu, podrozvahovým účtům a závěrečné zprávě. - 1. vydání - ISBN: 978-80-11-00887-1 (brožováno)

29945V

Tereza Krupová, Václav Čepelák

Odpovědnost a závazky v praxi účetních. Jednání účetních před správcem daně

Praha : Svaz účetních České republiky, 2022, 64 stran

1) Profesní odpovědnost účetního - normy, které jsou zaměřeny na vztahy vzniklé občanským zákoníkem (tj. smluvní vztah s klientem), na odpovědnost za chyby a škody, které může účetní svému klientovi v rámci své profese způsobit a na odpovědnost vyplývající z trestního zákoníku a předpisů správních (přestupkové právo). Povaha pochybení účetního, prokázání příčinné souvislosti mezi konkrétním jednáním a vznikem škody, případné sankce či tresty. 2) Popis základních vlastností možností procesního postavení účetních v rámci daňového řízení: účetní bez zmocnění či pověření, v roli zmocněnce, pověřená osoba a účetní s pověřením k přístupu do daňové informační schránky. 3) Stanoviska k odborným dotazům: příjmy ze závislé činnosti z Německa a povinnost podat daňové přiznání, zaměstnávání osob se zdravotním postižením, DPH u přepravy zboží ze Švýcarska do ČR, příjmy z dividend z Francie aj. - Okénko odborné angličtiny. - ISBN: 978-80-7626-027-6 (brožováno)

Veřejná správa

E-9638

Výroční zpráva 2021 : Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Brno : Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2022, 59 stran : ilustrace

Úvodní slovo předsedy ÚOHS JUDr. Petra Mlsny. Charakteristika úřadu, personální statistika. Regulatorní působení v oblasti hospodářské soutěže na všech trzích, v dozoru nad zadáváním veřejných zakázek, kontrole zneužití významné tržní síly a také v otázkách veřejné podpory. Mezinárodní spolupráce. Informační servis. Příprava na české předsednictví v Radě EU v roce 2022 a její koordinace. Organizační struktura.

Veřejné finance. Rozpočet30014 *Pouze prezenčně*

předkladatel Petr Fiala, předseda vlády

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2021 : materiál je předkládán podle § 30 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2000 Sb.

Praha : Ministerstvo financí ČR, [2022], 9 sešitů

Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2021 obsahuje tyto sešity: Sešit A: Návrh Usnesení Poslanecké sněmovny k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2021. Sešit B: Ekonomický vývoj a hospodaření sektoru vládních institucí. Sešit C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu. Sešit D: Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk. Sešit E: Zpráva o řízení státního dluhu. Sešit F: Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu. Sešit G: Tabulková část. Sešit H: Výsledky rozpočtového hospodaření kapitol. Sešit I: Informace o postupu privatizace a o stavu a použití prostředků vedených na zvláštních účtech (dle zák. č. 178/2005 Sb.). - (brožováno)

Ostatní

30028

Ladislav Kudrna (ed.), Petr Blažek, Pavel Žáček, Zdeněk R. Nešpor, Jan Rychlík, Antonie Doležalová

Fakta a lži o komunismu : co byla normalizace

Praha : Free Czech Media, 2022, 349 stran : fotografie

Příspěvky uvedené v publikaci reagují na relativizaci zločinů období normalizace. Jsou odpovědí na snahu části historiků mladší generace upravit pohled na dobu komunismu. Pro mnoho lidí byl režim KSČ přínosný a s řadou jeho stránek se identifikovali. Publikace se zaměřuje na dobu normalizace (1968-1989) a dokumentuje zločinnost komunistického režimu. V první části obsahuje historické sondy do uvedených let. Druhá část sestává z komentářů, polemik a rozhovorů na dané téma. Vydání této

publikace bylo motivováno rozhovorem děkana FF UK M. Pullmanna uveřejněným v roce 2020 v Týdeníku Echo. Většina příspěvků se na tento rozhovor odvolává. - ISBN: 978-80-907999-6-7 (brožované)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>